

MALDEGEM

MET EEN HART

VOOR CULTUUR

Cultuurbeleidsplan 2008-2013

Provincie Oost-Vlaanderen
Gemeentebestuur Maldegem
Marktstraat 10
9990 Maldegem
T 050/72.89.30
F 050/71.94.10
E college@maldegem.be

Inhoudstafel

0. Voorwoord	pg. 3
1. Cultuur, de hartslag van Maldegem (?)	pg. 4
(Het participatieproces voorafgaand aan het cultuurbeleidsplan)	
1.1. Beschrijving van de communicatie- en participatieacties	pg. 4
1.2. Synergie met andere beleidsdomeinen	pg. 6
2. Het leven zoals het is: Maldegem (Situatieschets)	pg. 8
2.1. De maatschappelijke context	pg. 8
2.2. Het cultuurbeleid en het culturele veld	pg. 10
2.2.1. De plaats van cultuur in het beleid	pg. 10
2.2.2. Het culturele veld en het culturele veldwerk	pg. 13
2.2.3. Maldegem in vogelvlucht/ een keuze uit het rijke erfgoed	pg. 17
3. Gemotiveerde conclusies van een SWOT-analyse	pg. 18
3.1. Het lokale bestuur als context voor cultuurbeleid	pg. 18
3.2. Aanbod, spreiding en participatie	pg. 19
3.3. Zorg voor cultureel erfgoed	pg. 22
3.4. Levenslang en levensbreed leren	pg. 24
3.5. Gemeenschapsvorming	pg. 24
3.6. De E-cultuur	pg. 25
4. Visie	pg. 27
5. Doelstellingen	pg. 29
6. Beleidsinstrumenten en middelen (uitneembare katern)	pg. 39
6.1. Financiële (en personele) middelen	
6.2. Personele middelen, specifiek voor cultuur	
6.3. Middelen voor gemeenschapsvormende initiatieven	
6.4. Materiële middelen	
7. Implementatie, evaluatie en bijsturing	pg. 40
(Het participatieproces na het document)	
8. Bijlagen	pg. 41

0. Voorwoord

Cultuur is ruwweg alles wat we doen dat apen niet doen. (Lord Raglan)

cul'tuur <de ~(v.); -turen> 1. (ook mv. cultures) bebouwing van de grond met gewassen: een stuk grond in cultuur brengen; 2. ontginning; 3. culture (zie ald.); 4. massa van op een geschikte voedingsbodem aangekweekte bacteriën, schimmels e.d. van een bepaalde soort; 5. beschaving, ontwikkeling, verfijning van het geestelijk en zedelijk leven, resp. het daarin bereikte peil, beschavingstoestand: *de bloei der cultuur; een gevaar voor de cultuur; cultuur is meer dan civilisatie*; 6. de beschavingstoestand m. betr. t. een bepaald volk of een bepaalde tijd: *de Westerse cultuur; primitieve culturen*; 7. het geheel van de manifestaties van kunst, ontspanning en vermaak; (De Grote Van Dale)

Dat cultuur leeft in Maldegem kunnen we niet ontkennen. We hebben de werking van de bibliotheek, de KUMA (kunstacademie) en de Academie voor Muziek, Woord en Dans, maar er is ook het cultureel centrum – CC Den Hoogen Pad – met zijn eigen podiumaanbod als paradepaardje binnen het gemeentelijk cultureel aanbod, er is het archief en het bezoekerscentrum Middelburg, Naast al deze culturele instellingen zijn ook de cultuurraad en enkele tientallen sociaal-culturele verenigingen in Maldegem actief met cultuur bezig. En laat ons ook niet de talrijke particuliere kunstenaars en amateurkunstenaars vergeten. Elke Maldegemnaar is in wezen een cultureel persoon... Tenminste, zo zou het moeten zijn, want cultuur is een basisrecht voor iedereen. In de Belgische grondwet staat immers geschreven: "Ieder heeft het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing".

De gemeente Maldegem heeft dan ook altijd al een gunstig klimaat willen creëren, een klimaat waarin we kunnen samenwerken, feesten, elkaar ontmoeten, waarin we op positieve wijze kennis maken met kunst en cultuur. In 2003 stelde de gemeente Maldegem hiertoe haar eerste cultuurbeleidsplan op. In dit plan werd uitgestippeld welke inspanningen de gemeente zou leveren op het vlak van cultuur voor de periode 2004-2007. Dankzij dit plan zijn we alvast op goede weg en met behulp van het voorliggende cultuurbeleidsplan 2008-2013 willen we ervoor zorgen dat cultuur ook de komende zes jaar het kloppend hart blijft van onze gemeente.

Bij de opmaak van dit nieuwe beleidsplan konden we reeds rekenen op de hulp van vele Maldegemnaren. Zowel de makers van cultuur (bibliotheek, gemeenschapscentrum, verenigingen, kunstacademie, cultuurraad enz.) als ook de smakers van cultuur kwamen ruimschoots aan bod. Bij deze wil ik hen alvast allemaal van harte bedanken voor hun inzet, ideeën, goede raad en medewerking. Ik hoop ook in de toekomst verder op hen te kunnen rekenen, want het plan mag dan al af zijn, nu moet het nog worden gerealiseerd. Laat ons dan ook vanuit een positieve visie verder werk maken van cultuur in Maldegem en proberen om zoveel mogelijk Maldegemnaren te betrekken in de effectieve realisatie van dit plan teneinde een integraal en kwalitatief cultuurbeleid te kunnen voeren!

Frank Sierens
Schepen van Cultuur

1. Cultuur, de hartslag van Maldegem (?)

(Het participatieproces voorafgaand aan het cultuurbeleidsplan)

1.1. Beschrijving van de communicatie- en participatieacties

Aanloop

Als aanloop naar de opmaak van het cultuurbeleidsplan nemen zowel de cultuurbeleidscoördinator, de cultuurfunctionaris, als de bibliothecaris deel aan *praktijkgerichte interactieve workshops* "beleidsplanningstraject" van Cultuur Lokaal en het VCOB. Aangezien het Meetjesland een sterke samenwerkingstraditie kent (~Comeet) worden deze workshops aangeboden OP MAAT VAN DE REGIO: in plaats van gemeenten van dezelfde grootte bij elkaar te plaatsen, worden alle Meetjeslandse gemeenten bij elkaar geplaatst. Hierdoor komt de nadruk vooral te liggen op "hoe werk je samen aan een integraal beleidsplan?". Tijdens deze workshops wordt dan ook vooral gefocust op een integraal en participatief planningsproces met als uitkomst één cultuurbeleidsplan; er wordt hierbij ingespeeld op de ervaringen van de vorige beleidsplanningsperiode en er wordt rekening gehouden met de planlastvermindering en administratieve vereenvoudiging en de bijsturing van het decreet lokaal cultuurbeleid in het najaar van 2006. Er wordt gekeken wat uniek is aan elke gemeente en wat regionaal is, opdat het lokale en het regionale cultuurbeleidsplan echt optimaal op elkaar zouden kunnen worden afgestemd en de verschillende lokale cultuurbeleidsplannen van naburige gemeenten op elkaar. Een tijdsschema voor de opmaak van de plannen wordt opgesteld.

De sprong naar een strakke en formele planning: communicatie, participatie en improvisatie

Al in november wordt met de communicatie omtrent de opmaak van een volgend cultuurbeleidsplan voor de periode 2008-2013 gestart via de algemene vergadering van de cultuurraad. Tijdens deze algemene vergadering zijn immers steeds een groot deel van de culturele actoren binnen Maldegem aanwezig. Al wie interesse heeft om actief bij de opmaak van het beleidsplan betrokken te worden kan zich vanaf dan melden bij de cultuurdienst.

Eind januari - begin februari 2007 wordt dan van start gegaan met een heuse **cultuurcampagne**. Deze campagne draagt een titel, die zowel in vraag wil stellen, als wil enthousiasmeren: "Cultuur, de hartslag van Maldegem (?)". Met grote affiches in het straatbeeld, honderden strooifolders en artikels in de infokrant en website maken we de Maldegemnaar erop attent dat er op cultureel gebied een en ander op stapel staat in de gemeente.

Gekoppeld aan deze campagne wordt ook "**De grote cultuurenquête, vinger aan de pols!**" gelanceerd, die peilt naar de culturele belangstelling. Dit gebeurt eveneens via de infokrant *Maldegem leeft*, die maandelijks bij elk gezin in de bus valt, en de website www.maldegem.be. Wat vinden Maldegemse mensen cultureel waardevol (met een quoteringsysteem van 1 tot 5), waarom gaan ze al dan niet naar culturele activiteiten en instellingen in of buiten hun gemeente, in welke mate is men vertrouwd is met of actief betrokken binnen het culturele veld. In totaal reageren zo'n zeventigtal personen op de enquête. De bruikbare resultaten van de enquête worden verwerkt in de hoofdstukken met de beschrijving van het culturele veld en de conclusie van de analyse (2 en 3). Een groot deel van de mensen, die de enquête invulde, wil bovendien op de hoogte worden gehouden van het culturele leven en het cultuurbeleidsplan. Een tiental personen wil zelfs actief meewerken bij de opmaak van het beleidsplan.

Zij maken uiteindelijk deel uit van de **stuurgroep "cultuur"**, aangevuld met een aantal personen, die actief betrokken zijn in het culturele veld. Deze stuurgroep vormt een goede vertegenwoordiging van de verschillende deelgemeentes, leeftijdscategorieën, sociale categorieën enz.

Naast deze stuurgroep laten de schepenen van cultuur en de cultuurbeleidscoördinator zich ook adviseren door de verantwoordelijke voor de gemeentelijke culturele programmatie, de bestuursleden van de cultuurraad, het erfgoedcomité, de coördinator van Regionaal Landschap Meetjesland, de werkgroep kunsten, samen een representatieve groep van erfgoed-, milieu-, kunst- en cultuurminnend Maldegem (want onder hen een kunstdeskundige, een leraar, een cultuurminnaar en arbeider, een jongere, actieve leden van een aantal amateurkunstenverenigingen en heemkundige kring en vertegenwoordiger van de schoolraad van het gemeenschapsonderwijs).

Bovendien wordt tijdens het hele proces van de cultuurbeleidsplanning op zoek gegaan naar mogelijke opportuniteiten in andere beleidsdomeinen en sectoren, waarbij de verschillende aandachtspunten elkaar kunnen aanvullen en meestal zelfs versterken. Het cultuurbeleidsplan kan immers pas sterk zijn in zijn eigenheid, als de andere beleidsvelden een stimulerende invloed kunnen hebben. Veelal gaat dit gepaard met de besprekingen van de strategische meerjarenplanning (zie overzichtstabel, maar ook punt 1.2 synergie met andere beleidsdomeinen).

Ook is er op regelmatige basis overleg met de dertien gemeenten van het Meetjesland i.f.v. de opmaak van het cultuurbeleidsplan. Zo brengen Comeet en de Erfgoedcel Meetjesland de voornaamste actoren samen rond de tafel om te bespreken hoe over de diverse deelsectoren regionaal kan worden samengewerkt.

Naast een aantal formele overlegmomenten (zie overzichtstabel), zijn er ook voortdurend losse contacten en informele overlegmomenten in kleinere groepjes of in dialoog, gebeurt opvolging via e-mail, telefoon. Bij toevallige ontmoetingen, inderhaast bijeengeroepen vergaderingen om de meest diverse redenen of in de pauze van een voorstelling wordt regelmatig een luik "cultuurbeleidsplan" ingelast. We merken in de loop van het planningsproces dat de leukste ideeën, de beste invallen en de bruikbaarste suggesties naar boven komen, wanneer we ze het minst verwachten.

Datum	Onderwerp
9 november 2006	Algemene vergadering cultuurraad: oproep cultuurbeleidsplan 2008-2013
30 november 2006	Workshop geïntegreerde beleidsplanning
21 december 2006	Workshop geïntegreerde beleidsplanning
Januari 2007	Overleg cultuurbeleidscoördinator, cultuurfunctionaris en bibliothecaris
Februari 2007	Start cultuurcampagne <i>Cultuur, de hartslag van Maldegem (?)</i> Lancering van <i>De grote cultuurenquête, vinger aan de pols</i>
8 februari 2007	Overleg schepenen van cultuur en cultuurmedewerkers
20 februari 2007	Overleg cultuurambtenaren Meetjesland
1 maart 2007	Workshop geïntegreerde beleidsplanning
17 maart 2007	Stuurgroep cultuur: opmaak SWOT-analyse
22 maart 2007	Overleg erfgoedcomité (sectoreel overleg): resultaten publieksbevraging, SWOT-analyse erfgoedveld
31 maart 2007	Stuurgroep cultuur: gemotiveerde conclusies op basis van de SWOT-analyse
24 april 2007	Bespreking strategische meerjarenplanning met managementteam: plan van aanpak
4 mei 2007	Bespreking strategische meerjarenplanning diverse diensten: plan van aanpak en bespreking hoe diverse beleidsdomeinen op elkaar afstemmen
10 mei 2007	Overleg erfgoedcomité (sectoreel overleg): gemotiveerde conclusies op basis van de SWOT-analyse gekoppeld aan doelstellingen
5 juni 2007	Bespreking strategische meerjarenplanning: concrete voorstellen, onderlinge afstemming van de voorstellen
7 juni 2007	Beheersorgaan bibliotheek: bespreking stand van zaken beleidsplan
14 juni 2007	Adviesgroep Comeet: bespreking regionaal cultuurbeleidsplan
21 juni 2007	Overleg erfgoedcomité Maldegem (sectoreel overleg)
3 juli 2007	Cultuurambtenarenoverleg Meetjesland via Comeet : bespreking stand van zaken beleidsplanning
13 augustus 2007	Werkgroep kunsten (sectoreel overleg): bespreking toekomstig kunstenbeleid
20 augustus 2007	Overleg erfgoedcomité Maldegem (sectoreel overleg): inventarisatie monumenten en kunstwerken i.f.v. onderhoudsprogramma
27 augustus 2007	Stuurgroep cultuur: bespreking concrete doelstellingen met de daaraan gekoppelde acties, bespreking middelen en indicatoren, afspraken rond implementatie, evaluatie en bijsturing
4 september 2007	Cultuurambtenarenoverleg Meetjesland via Comeet: bespreking stand van zaken
4 september 2007	Dagelijks bestuur cultuurraad: preadvisering
13 september 2007	Preadvisering beheersorgaan van de bibliotheek

25 oktober 2007	Adviesgroep Comeet: stand van zaken
25 oktober 2007	Overleg verdere ontsluiting Middelburg
7 november 2007	Advisering door algemene vergadering cultuurraad
8 november 2007	Preadvisering beheersorgaan van het gemeenschapscentrum
12 november 2007	Werkgroep kunsten: uitwerking poëzieroute
21 november 2007	Stuurgroep Erfgoedcel Meetjesland: bespreking regionaal erfgoedbeleid
19, 20 en 23 nov. 2007	Bespreking strategische meerjarenplanning door beleid: concrete voorstellen, onderlinge afstemming van de voorstellen, gekoppeld aan een meerjarenbegroting
29 november 2007	Bespreking in functie van definitieve adviezen cultuurraad en beheersorganen gemeenschapscentrum en bibliotheek

Een zachte landing

Het cultuurbeleidsplan wordt in november voor de definitieve advisering aan de cultuurraad en de beheersorganen voorgelegd. Vervolgens wordt het ter goedkeuring in de gemeenteraad van december gelegd. Het was even spannen: doordat de besprekingen omtrent de meerjarenplanning een tijdlang in de pijpleiding bleven steken, kwam er maar geen uitsluitel omtrent enkele financiële zaken waardoor het cultuurbeleidsplan tijdelijk in een impasse belandde. De knopen werden dan toch tijdig doorgehakt.

Desalniettemin weten we dat dit document nooit af zal zijn. Het voeren van een cultuurbeleid is immers een organisch proces dat steeds van vorm veranderd door de voortdurende evaluatie en bijsturing en waarbij nooit alle overlegmomenten achter de rug zullen zijn.

Toch mogen we van een zachte landing van de eerste fase in het cultuurbeleidsplanningsproces spreken. Het brede draagvlak is er. Bij de uitvoering kan het enkel nog breder worden.

1.2. Synergie met andere beleidsdomeinen

Zoals hierboven reeds wordt beschreven werd tijdens het hele proces van de cultuurbeleidsplanning op zoek gegaan naar mogelijke opportuniteiten in andere beleidsdomeinen en sectoren, waarbij de verschillende aandachtspunten elkaar kunnen aanvullen en meestal zelfs versterken. Wat volgt is een korte toelichting hieromtrent:

Jeugdbeleidsplan

Het jeugdbeleidsplan legt een hele resem doelstellingen en concrete acties vast. Daarmee wordt in het cultuurbeleidsplan zeer zeker rekening gehouden, aangezien deze doelstellingen en acties ook vanuit een zeer ruime bevraging voortvloeien en er bijgevolg een groot draagvlak voor is. Net dit ruime draagvlak van het jeugdbeleidsplan willen wij niet enkel in de specifieke doelstellingen, die op jeugd betrekking hebben, maar vooral ook in de algemene doelstellingen overnemen. Het Maldegemse cultuurbeleid kan pas een jong, fris en enthousiast imago verwerven als de jongeren zich ook achter het volledige project willen scharen. Ook op het vlak van participatie en communicatie zitten de jeugd- en de cultuurdienst met hun beleidsplannen op een lijn. Een aantal concrete doelstellingen uit het jeugdbeleidsplan wordt wegens hun specifieke cultuurtoets overgenomen in het cultuurbeleidsplan (zoals bijvoorbeeld de samenwerking op het vlak van de jeugdfilmprogrammering in CC Den Hoogen Pad).

Sociaal beleid en minderhedenbeleid

De gemeente Maldegem wil een actief sociaal beleid voeren en stelde hiertoe alvast een sociaal beleidsplan op. Een sociaal cultuurbeleid is dan ook een absolute must. Vooral op het gebied van participatie en communicatie. Het voortdurende contact tussen de diensten onderling is dan ook een prioritaire beleids optie, ook in het cultuurbeleidsplan. De sociale raad zal hier wat betreft de implementatie zeker bij worden betrokken, alsook de verantwoordelijke schepen.

Andere beleidsdomeinen (en –plannen)

Er zijn nog tal van andere beleidsdomeinen, waarmee een samenwerking absoluut noodzakelijk is om een degelijk cultuurbeleid te kunnen voeren. Zo wordt het Maldegemse erfgoed geïntegreerd in het ruimtelijk infrastructuurplan en wordt er via de stedenbouwkundige dienst teruggekoppeld naar de cultuurdienst. Er hoeven niet altijd uitgebreide beleidsplannen zijn om een gezamenlijke en geïntegreerde visie uit te bouwen. Heel wat doelstellingen in dit beleidsplan zijn tot stand gekomen in overleg met de toeristische dienst en vooral bij de uitwerking van deze doelstellingen zullen de diensten nog meer op elkaar afgestemd worden.

Met het gemeentelijk informatica- en communicatiebeleid zullen bij de implementatie van heel wat doelstellingen nog nauwere banden aangehaald worden.

Uiteraard is deze lijst helemaal niet limitatief en worden zo veel mogelijk diensten steeds efficiënter op elkaar afgestemd met het oog op een degelijk integraal en geïntegreerd cultuurbeleid.

NOOT: synergie cultuur en bibliotheek

Het ligt decretaal vast dat in het nieuwe cultuurbeleidsplan 2008-2013 de werking van de bibliotheek geïntegreerd aan bod dient te komen. Voorheen was dit niet zo en maakte de bibliotheek haar eigen beleidsplan op. Dit kan de synergie alleen maar ten goede komen. Het bibliotheekbeleid beïnvloedt immers niet alleen het ruimere cultuurbeleid, maar is ook een actieve deelnemer. Vooral wat betreft participatie neemt het cultuurbeleidsplan een voorbeeld aan de bibliotheek. De bibliotheek wil namelijk vooral een dienstverlenende instelling zijn waar de burger op de meest eenvoudige en gebruiksvriendelijke manier kan voldoen aan zijn/ haar informatieve, educatieve en recreatieve behoeften. Het algemene cultuurbeleid moet in al zijn aspecten deze laagdrempeligheid nastreven. Ook op het gebied van intergemeentelijke samenwerking heeft de bibliotheek een voorbeeldfunctie, waarop de ruimere intergemeentelijke samenwerking van Comeet op gebaseerd is.

2. Het leven zoals het is: Maldegem (Situatieschets)

2.1. De maatschappelijke context

Gemeentebestuur

NIS-code (Nationaal Instituut voor de Statistiek): 43010

Adres: Marktstraat 10, 9990 Maldegem

T 050/72.89.30

F 050/71.94.10

Gemeentesecretaris: Daniël De Grootte

De Maldegemse gemeenteraad telt 27 zetels. De verdeling in de legislatuur 2007-2012 ziet er als volgt uit:

Partij	Zetels
CD & V	16
VLD	4
OGP - NVA	3
Groen!	2
Vlaams Belang	2
Totaal	27

Het college van burgemeester en schepenen is als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Partij
Johan De Roo	Burgemeester	CD & V
Remi De Jaeger	1 ^e schepen	CD & V
Noël Wille	2 ^e schepen	CD & V
Geert De Roo	3 ^e schepen	CD & V
Valérie Taeldeman	4 ^e schepen	CD & V
Frank Sierens	5 ^e schepen	CD & V
Antoine Pauwels	6 ^e schepen	CD & V
Marleen Van den Bussche	7 ^e schepen	CD & V

Hierbij is de 5e schepen bevoegd voor het cultuurbeleid.

Algemeen

Maldegem is 9.625 hectare groot en telde op 31/12/2006 22.347 inwoners. De gemeente ligt in het noordwesten van de provincie Oost-Vlaanderen en heeft Sluis (NL), Damme, Beernem (West-Vlaanderen), Knesselare, Zomergem, Sint-Laureins en Eeklo (Oost-Vlaanderen) als buurgemeenten. Maldegem behoort tot het administratief arrondissement Eeklo en het gerechtelijke arrondissement Gent.

Sinds de fusie van 1977 vormt Maldegem een grote landelijke gemeente met vijf leefkernen, die meteen ook de vijf parochies van de gemeente vormen: Maldegem-centrum (Sint-Barbaraparochie), de deelgemeenten Adegem (Sint-Adrianusparochie) en Middelburg (Sint-Petrus- en Paulusparochie) en de dorpskernen Donk (Sint-Jozefparochie) en Kleit (Sint-Vincentiusparochie).

Demografie en sociaal-economisch profiel

Sedert de vorige beleidsperiode is het bevolkingscijfer gestegen dankzij een positief natuurlijk saldo en een positief migratiesaldo. Ongeveer 2 % van de Maldegemse bevolking bestaat uit buitenlanders. Opmerkelijk is dat deze immigranten voor 83% afkomstig zijn uit de Europese Unie, waarvan meer dan de helft uit Nederland komt. Aangezien Maldegem een grensgemeente is hoeft dit dan ook niet te verbazen. Slechts 4% van deze vreemdelingen komen uit andere Oostbloklanden zoals Joegoslavië, Oezbekistan en uit Rusland. De overige 13% zijn afkomstig uit warmere continenten zoals Afrika, Zuid-Amerika en Azië.

Ongeveer 20 % van de bevolking is jonger dan 18 jaar, terwijl een goeie 24 % ouder is dan 60. Het aantal jongeren daalt gestaag, terwijl de vergrijzing langzaam toeneemt. Samen maken zij bijna 45 % van de bevolking uit. In oktober 2007 was 4,77 % van de totale Maldegemse bevolking ingeschreven als werkloze (dit komt neer op 505 personen, waarvan 422 recht hebben op een werkloosheidsuitkering en 52 schoolverlaters). Er zijn 32 bestaansminimumtrekkers. Van de werkende inwoners zijn er 9,6 % actief in de primaire sector (landbouw en visserij), 30,6 % in de secundaire (industrie, nutsbedrijven en bouw), 37,5 % in de tertiaire (handel en commerciële diensten) en 22,2 %

in de kwartaire sector: (niet commerciële diensten zoals overheidsdiensten, onderwijs en gezondheidszorg). De gemeente heeft een hoog percentage werkgelegenheid in de agrarische sector in vergelijking met het Vlaams gemiddelde (3,1 %). Het percentage in de kwartaire sector ligt dan ook beduidend lager (29,6 % = gemiddelde). De werkgelegenheid in de secundaire en tertiaire sector is min of meer gelijk aan het Vlaams gemiddelde (27,7 % en 39,7 %). De belangrijkste tewerkstellingssector is de tertiaire sector. Deze sector heeft de laatste jaren aan belang gewonnen. Deze trend manifesteert zich niet enkel in Maldegem maar in geheel Vlaanderen.

Er is een lage bevolkingsdichtheid en een laag percentage geurbaniseerde oppervlakte. Het inkomen per hoofd van de bevolking ligt lager dan in de rest van het Meetjesland (95,5 % van het Vlaams gemiddelde) en Vlaanderen (86,6 % van het Vlaams gemiddelde). Onder de werkende beroepsbevolking bevinden zich meer laaggeschoolden dan in Vlaanderen. Er is een vrij hoge pendelgraad en bijna 15 % van de Maldegemse bevolking is alleenstaand.

Onderwijs

Er wordt in Maldegem zowel gemeenschapsonderwijs als katholiek onderwijs (in leerlingenaantal in een verhouding 22 % tegenover 78 %) aangeboden, zowel in kleuteronderwijs, als in basisonderwijs als in secundair onderwijs. Daarnaast wordt er ook gemeentelijk kunstonderwijs en lager onderwijs aangeboden. Tot 12 jaar gaan de meeste Maldegemse jongeren ook in Maldegem naar school, maar de helft van de 13 tot 18-jarigen gaat buiten Maldegem naar school.

Ruimtelijk

In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen is Maldegem bestemd als buitengebied en economisch knooppunt. Buitengebied is – op het niveau van Vlaanderen – het gebied waarin de open (onbebouwde) ruimte overweegt. Elementen van bebouwing en infrastructuur die in functionele samenhang zijn met de niet-bebouwde ruimte maken er onderdeel van uit en kunnen plaatselijk overwegen.

Ruimtelijk wordt Maldegem versneden door een aantal belangrijke verkeersaders als de N9 (Gent-Brugge), de N49 (Antwerpen-kust) en haar verbindingen met Aalter (E40) en Nederland. Kenmerkend is ook dat het Leopolds- en Schipdonkkanaal het grondgebied van Maldegem doorkruisen.

Het openbaar vervoer voorziet in verschillende verbindingen: Gent-Maldegem-Brugge, Knokke-Maldegem, Maldegem-Aalter-Deinze, Breskens-Maldegem-Brugge. De belbus heeft ook in Maldegem talrijke haltes.

Maldegem in Europa

Op Europees vlak heeft Maldegem een jarenlange traditie in jumelages en er zijn vele ontmoetingen met Adria in Italië (verbroederd sedert 1996), met Ermont in Frankrijk (verbroederd sedert 1967), met Lampertheim in Duitsland (verbroederd sedert 1967) en met Wierden in Nederland (verbroederd sedert 1972). Bovendien steunen de 5 verbroederingsgemeenten jaarlijks een derde wereldproject, wat deze verbroedering tot een unicum in Europa maakt. Iedere partnerstad geeft een financiële steun van 3000 euro. De actieve participatie in de jeugdhierberg 'Die Loyale' van de 5 jumelagegemeenten zorgt voor een groot internationaal verkeer in de jeugdhierberg.

2.2. Het cultuurbeleid en het culturele veld

2.2.1. De plaats van cultuur in het beleid

Historisch gegroeide plaats van een cultuurdienst in het gemeentelijk beleid

Het cultureel centrum *Den Hoogen Pad* was het uitgangspunt om de gemeentelijke cultuurdienst, daarvoor nog onderdeel van de dienst vrije tijd, verder en ruimer uit te bouwen. Het gebouw, dat als polyvalente zaal en als receptieve ruimte voor een gemeentelijk podiumaanbod kon worden gebruikt, werd onthuld in januari 1996. Hoewel het gebouw volgens het decreet lokaal cultuurbeleid onderdeel werd van het grotere gemeenschapscentrum bleef de naam "cultureel centrum" behouden.

Uiteraard was er voordien al plaats voor een gemeentelijk cultuurbeleid binnen de dienst vrije tijd, maar dit nam pas een hogere vlucht bij de verzelfstandiging en verplaatsing van de cultuurdienst naar *Den Hoogen Pad*. Eén personeelslid van de dienst vrije tijd werd er vanaf dan halftijds cultuurfunctionaris.

Vijf jaar later werd er een voltijdse cultuurfunctionaris aangesteld. Toen de functie van cultuurbeleidscoördinator in 2002 in het personeelsbestand werd opgenomen, werd de functie van cultuurfunctionaris tijdelijk geschrapt. De cultuurdienst verhuisde naar het gemeentehuis en ondertussen werd er een voltijdse administratieve medewerkster voor het cultureel centrum aangeworven. Sedert 2006 is er opnieuw een voltijds cultuurfunctionaris aan de slag op de cultuurdienst.

Cultuur betekende naast de uitbouw van dit gemeenschapscentrum natuurlijk ook aandacht voor het erfgoed, het archief, de bibliotheek, de musea, het kunstonderwijs, het sociaal-cultureel werk, de verenigingen, de kunsten enz. De aandacht voor de bibliotheek, het archief en het kunstonderwijs was altijd al erg groot te Maldegem. Het is maar sedert de komst van het cultuurbeleidsplan 2004-2007 dat ook de andere culturele facetten aan belang konden winnen.

Het pleit daarom voor het bestuur dat zij in de voorbije jaren geleidelijk meer gewicht aan het cultuurbeleid in de besluitvorming hebben toegekend. De huidige cultuurbeleidsplanning toont daarbij meer dan ooit hoe ruim het culturele veld is, zodat men vanuit het beleid zeer goed kan zien dat er op termijn nood is aan een steeds uitdijende zelfstandige cultuurdienst.

Middelen voor cultuurbeleid

In het begrotingskrediet 2007, in totaal 21.741.155,58 euro, is 6,1 % van de uitgaven voor cultuur bestemd. Hiervan is meer dan drie kwart bestemd voor de bibliotheek en het kunstonderwijs.

Begrotingspost	Uitgavenkrediet 2007	Percentage van totale uitgaven
Werkingskosten archief	€ 20.000 (zonder personeelskosten)	1,51 %
Bibliotheek	€ 571.748,35 (€ 399 496,72 personeelskosten)	43,15 %
Kunstonderwijs	€ 438.592,18	33,1 %
Academie muziek, woord en dans	€ 101.722	7,68 %
Programmatie Den Hoogen Pad	€ 65.000 (zonder personeelskosten)	4,91 %
Organisatie Erfgoeddag en Open Monumenten Dag	€ 8.500 (= toelage cultuurraad, wordt deels hiervoor gebruikt)	0,64 %
Ontsluiting Middelburgse archeologische site door middel van verschillende projecten	€ 13.083 projectarcheoloog € 6.000 Roma-project € 3.000 Leader-project € 1.600 Vergoedingen gidsen, e.d. bezoekerscentrum Middelburg € 7.500 voor vernieuwende culturele initiatieven zoals beschreven in het actieplan 2007	1 % 0,45 % 0,23 % 0,12 % 0,57 %
Comité voor Initiatief, wijkkermissen en verbroedering	€ 49.295	3,72 %
Culturele component in de avondmarkt en in "Maldegem	€ 3.300	0,25 %

wandelt, fietst en proeft”		
Toelagen aan de culturele verenigingen aangesloten bij de cultuurraad	€ 13.000	0,98 %
Toelagen muziekmaatschappijen	€ 6.250	0,47 %
Cultuurfonds	€ 5.250	0,4 %
Week van de AmateurKunsten	€ 8.500 (= toelage cultuurraad, wordt deels hiervoor gebruikt)	0,64 %
Maldegem in beeld	€ 5.000	0,38 %
Concert in 't Park	€ 4.000	0,30 %
Comeet	€ 2.260	0,17 %
TOTAAL	€ 1.325.097,5	100 %

Met het cultuurbeleidsplan 2004-2007 werd de aanzet gegeven om alle Maldegemnaars de kans te geven deel te nemen aan cultuur. Paul Van Grembergen, onze vorige minister van Cultuur, vatte dit helder samen: “Niet deelnemen is een keuze; niet kunnen deelnemen is een onrecht.”

Vanuit het beleid merken we dan ook een serieuze toename in het cultuurbudget. Een deel van de budgetten van andere diensten en begrotingsdiensten zijn trouwens ook onder de sector “cultuur” te plaatsen. Enkele voorbeelden: de voltijdse theatertechnicus valt onder de begroting van de dienst infrastructuur, de diensten toerisme en jeugd organiseren vaak evenementen met culturele inslag, de band tussen de begrotingsposten cultuur en feestelijkheden is vaak heel nauw, enz.

Naast de personeelskosten, nemen de toelagen aan verenigingen en cultuurraad (€ 27.750) een groot deel van het specifieke cultuurbeleidbudget in. De toelagen aan de verenigingen worden momenteel volgens een puntenreglement berekend en toegekend; het aantal toegekende punten is dus de verdeelsleutel. De subsidies worden sinds 2003 berekend via de cultuurraad (behalve die voor de muziekmaatschappijen, dat gebeurt door de cultuurdienst omdat daar de verplichte optredens worden bijgehouden) zodat we de onjuistheden in het systeem vlugger kunnen traceren. In overleg met de cultuurraad kan het reglement zo telkens worden aangepast, de sociaal-culturele noden van de vereniging indachtig en niet enkel de financiële noden.

Het Maldegemse gemeentebestuur springt financieel, maar vooral ook materieel bij, en kan sedert de vorige beleidsperiode ook de nodige professionele ondersteuning bieden. De cultuurbeleidscoördinator en cultuurfunctionaris zorgen er namelijk voor dat er impulsen worden gegeven, dat er een directer contact met het beleidsniveau is en dat er ook daadwerkelijk professionele ondersteuning is om vrijwilligers in hun goede ideeën en suggesties bij te staan.

2.2.2. Het culturele veld en het culturele veldwerk

Hieronder vindt u enkel een overzicht van de wezenlijke verschillen van het culturele veld en het culturele veldwerk sedert 2004, zoals omschreven in het vorige beleidsplan 2004-2007, p14-17.

Erfgoed

De gebouwen, die in het vorige beleidsplan op de ontwerprijst stonden van nog te erkennen **monumenten**, werden ondertussen effectief erkend als beschermd monument. Deze monumenten werden de afgelopen beleidsperiode onder impuls van het Erfgoedcomité Maldegem, een werkgroep van de cultuurraad, alvast regelmatig onder de aandacht gebracht tijdens de **Open Monumentendag**. Een structurele ontsluiting buiten het kader van dit landelijk initiatief is er voorlopig nog niet, maar een aantal monumenten worden toch in de mate van het mogelijke in het Maldegemse leven geïntegreerd

(toeristische wandeling langsheen Maldegems erfgoed, huisvesting van aantal diensten en VZW's in beschermde gebouwen). Eveneens onder impuls van datzelfde Erfgoedcomité werd structureel deelgenomen aan de **Erfgoeddag**. Het archief, en vooral de archivaris dan, werd telkens nauw betrokken in de organisatie hiervan.

Het gemeentelijk **archief** is trouwens op regelmatige basis toegankelijk voor het publiek, al zijn de openingsuren eerder beperkt. Vooral heemkundige kringen maken er gretig gebruik van. Zo ook de **heemkundige kring *Het Ambacht Maldegem***. Deze blijft een belangrijke pijler in het gemeentelijke erfgoedbeleid. Zij heeft niet enkel een eigen archief, maar publiceert ook een heemkundig jaarboek, waarin de geschiedenis van de gemeente centraal staat. Deze vereniging krijgt een jaarlijkse toelage en wordt ook infrastructuurleel gesteund. Enkele leden van de heemkundige kring zijn ook actief in het Erfgoedcomité. Zij vormen de schakel tussen het roerend erfgoed en het onroerend erfgoed. Maldegem is immers heel rijk te zijn aan verhalen en geschiedenissen over monumenten, gebeurtenissen en personen.

Ook **het literair erfgoed** is geenszins te onderschatten. Vooral figuren als mevrouw Courtmans-Berchmans en Victor De Lille hebben hun onuitwisbare stempel op het Maldegemse verleden gedrukt.

Nog steeds blijft het moeilijk om de vier Maldegemse **privé-musea**, *het Stoomcentrum*, *het Canadamuseum*, *de Smoefelbeekhoeve* en *Camera Obscura* te betrekken bij het cultuurbeleid. In de mate van het mogelijk worden ze telkens betrokken bij de organisatie van bv. de erfgoeddag, maar zij blijven zich vooral profileren binnen het toeristische beleid, als (cultuur)toeristische attractie met een horecazaak (met uitzondering van Camera Obscura). Nochtans zijn deze musea rijk aan cultureel erfgoed, dat meer steun en een betere ontsluiting verdient.

Het rijke archeologische erfgoed van Middelburg werd alvast voor een stuk ontsloten. Middelburg kreeg een **bezoekerscentrum**, waar de roemrijke geschiedenis van dit dorpje wordt geschets. In de toekomst zal hier eveneens rekening mee moeten worden gehouden: communicatie van dit aanbod, uitbating van dit bezoekerscentrum. Eveneens wordt al uitgekeken naar een volgend project waarbij het kasteel voor een stuk zal worden gevisualiseerd.

Wat **de talrijke schitterende erfgoedverhalen en private collecties** in Maldegem betreft werden nog maar weinig stappen ondernomen om deze te ontsluiten voor het Maldegemse publiek. Ook de zeer waardevolle erfgoedcollecties in een aantal van de Maldegemse kerken (bv. Van Middelburg) blijven te onbekend bij het grote publiek.

Sociaal-cultureel werk

De **cultuurraad** blijft de belangrijkste gemeentelijke speler wat betreft sociaal-cultureel werk. Deze adviesraad kent een sterke traditie en stimuleert het plaatselijk werk door het tot stand brengen van overleg, coördinatie en samenwerking tussen enerzijds de culturele verenigingen, organisaties, instellingen of diensten en anderzijds de belangstellende inwoners van Maldegem. Onder de vleugels van de cultuurraad zijn er actieve, organiserende werkgroepen, zoals het Erfgoedcomité, dat o.a. de Erfgoeddag en de Open Monumentendag voorbereidt, en de groep die de Week van de Amateurkunsten voorbereidt. Het is de bedoeling het aantal werkgroepen nog uit te breiden met een werkgroep kunsten (zie hiervoor hoofdstuk 5) en het 11-julicomité nieuw leven in te blazen.

Daarnaast formuleert de cultuurraad advies betreffende het ruime culturele veld ten behoeve van de gemeentelijke overheid.

Bij de cultuurraad zijn een zeventigtal **verenigingen** aangesloten, waarvan de helft bij het luik “vorming” kan worden ingedeeld. Een twintigtal verenigingen is actief op het vlak van amateuristische kunstbeoefening. Hier vallen vooral de vele muziekmaatschappijen en koren op, al zijn er ook foto- en videoverenigingen, een dansvereniging en een amateur-theatergezelschap. Daarnaast zijn er nog enkele verenigingen waarin vrijetijdsbesteding centraal staat. Maldegem heeft niet enkel in het culturele veld een actief verenigingsleven, maar ook in het ruime veld er rond. Vooral senioren-, sport- en jeugdverenigingen zijn er in grote getale. Vele van deze verenigingen zijn aangesloten bij de andere gemeentelijke adviesraden: de seniorenraad, de sportraad en de jeugdraad. Bij de sociale raad zijn dan weer tal van verenigingen aangesloten, die van belang zijn in het minderhedenbeleid.

Daarnaast telt Maldegem ontzettend veel **buurt- en kermiscomités** en al dan niet officiële wijk- en dorpsraden. Hierbij valt vooral het Comité voor Initiatief op, dat het sociaal-culturele leven in Maldegem voortdurend blijft activeren en organiseren.

Het valt ten eerste op dat het vooral de verenigingen zijn die een **vormingsaanbod** voor volwassenen brengen. Vroeger werden in *Den Hoogen Pad* nog enkele gemeentelijke cursussen aangeboden, maar die werden wegens een te beperkt publieksbereik afgevoerd. In het jeugdaanbod van *Den Hoogen Pad*, wordt wel zeer goed gelet op het vormingsaspect. Er is dan ook een spreiding die ver buiten de gemeentelijke grenzen gaat. Wat het gemeentelijk vormingsaanbod betreft zijn er natuurlijk ook de Kunstacademie Maldegem (KUMA) en de Academie voor Muziek, Woord en Dans (zie verder). Het is duidelijk dat zij niet enkel op het gebied van kunsten ageren, maar zeker ook een grote sociaal-culturele functie hebben.

Uiteraard speelt **de bibliotheek** ook een heel voorname rol in het sociaal-cultureel werk. De bibliotheek heeft sinds jaar en dag een heel sterke positie en een positief imago (publieksenquête in 2001) in het Maldegemse cultuurbeleid. Met het bibliotheekbeleidsplan 2003-2007 werd deze positie alvast verder aangehouden.

Particuliere **amateurkunstenaars** zijn vaak moeilijk te traceren. Sinds Maldegem in 2002 een eerste keer structureel deelnam aan de *Week van de Amateurkunsten* is er echter een enorme dynamiek ontstaan, die het mogelijk maakte om een tamelijk uitgebreide inventaris op te maken. Deze groeit trouwens nog jaarlijks gestaag aan.

Op het vlak van sociaal-cultureel werk groeide **het gemeenschapscentrum** geleidelijk uit tot een echt centrum waar een gemeenschap zich kan vormen. Het gemeenschapscentrum is nl. verspreid over het hele gemeentelijke grondgebied. De belangrijkste accommodatie, het cultureel centrum *Den Hoogen Pad*, is een polyvalente grote zaal met vergaderruimte en tentoonstellingsruimte in Adegem. In Adegem is er ook nog een kleinere zaal, *zaal De Kesel*. In het Maldegemse centrum maakt voorlopig enkel *de kapel van de KUMA* deel uit van het gemeenschapscentrum. Deze fungeert vnl. als expositieruimte. In Middelburg is er de *Kanunnik Andrieszaal*. Ook de grote polyvalente zaal in Donk, *De Poermolen*, maakt deel uit van het gemeenschapscentrum. Er is een goed retributiereglement, waardoor verenigingen aan een democratische prijs gebruik kunnen maken van de gemeentelijke infrastructuur. Ook het huren van de sportaccommodatie in Donk verloopt via dit retributiereglement, maar de zalen zelf vallen niet onder het gemeenschapscentrum. De zaalverhuur is gecentraliseerd en wordt geregeld door de administratieve kracht in *Den Hoogen Pad*. De gemeente biedt ook een aantal zalen aan als vaste stek voor Nut en Vermaak, De Verenigde Vrienden Adegem, de heemkundige kring Het ambacht Maldegem en VVF Meetjesland. Hiertoe sloot de gemeente een

gebruiksovereenkomst af met de desbetreffende verenigingen, waarin bepaald wordt dat elk een gemeentelijk lokaal permanent ter beschikking heeft tegen een beperkte vergoeding.

Kunsten

In het kunstenbeleid staan nog steeds **de KUMA en de Academie voor Muziek, Woord en Dans** centraal (zie CBP 2004-2007 blz. 17-18).

Op het gebied van **professionele podiumkunsten** werkt Maldegem vooral receptief. Jaarlijks stelt een programmaticocomité van een 20-tal vrijwilligers samen met de cultuurdienst en de schepen van cultuur een podiumprogramma op voor *Den Hoogen Pad*. De afgelopen beleidsperiode werd hier zowel kwantitatief als kwalitatief veel vooruitgang geboekt. De professionele ondersteuning van een communicatiebureau bracht dit alles nog meer in een stroomversnelling. Tijdens het afgelopen seizoen 2006-2007 kregen we voor de avond- en familievoorstellingen bijna een derde meer bezoekers over de vloer. Eén op drie avond- en familievoorstellingen was ook uitverkocht!

In de loop der jaren is gebleken dat Maldegem zeer rijk is aan **kunstenaars**. Particuliere kunstenaars, die niet meteen een band hebben met de academies zijn nochtans moeilijk te traceren, maar dankzij de jaarlijkse deelname aan de *Week van de Amteurkunsten* kon toch al een heel aantal worden geïnventariseerd. Jammer genoeg worden naast de WAK geen specifieke initiatieven/toonmomenten georganiseerd voor deze particuliere kunstenaars. Daar zou in de toekomst alvast verandering moeten in komen. Ook van de herwaardering van de beelden- en poëzieroute in het park met kunstwerken van lokale kunstenaars moet dringend werk worden gemaakt.

Naast het rijk literair verleden (zie boven, onder erfgoed), kent Maldegem ook een bloeiend literaire heden. Maldegem staat garant voor tal van sterke auteurs: Paul De Wispelaere, Jan Posman, Guido Van Heulendonk, Maria Sesselle enz. Minder bekend in Maldegem, maar een begrip in de nationale stripwereld is Daan Dhont. Op muzikaal vlak kent Maldegem trouwens ook enkele voorname musici, zoals Lucien Posman, Isolde en Wim Lasoen.

Openbare bibliotheek

Het vorige beleidsplan stond voor een zeer belangrijk deel in het teken van de al dan niet tijdelijke oplossing van het **plaatsgebrek**, hoofdzakelijk in de hoofdbibliotheek. De meeste van de voorgestelde acties werden uitgevoerd (zie verder), op één grote uitzondering na: de uitbreiding van het gebouw zelf, wat een grote domper zet op de werking van de bibliotheek. Een groot aantal van de herschikkingen van de collectie stond in het teken van de meestal tijdelijke oplossing van acute problemen tengevolge van plaatsgebrek (extern magazijn, collecties in de gangen, dvd's in de inkomhal...)

Zo was de evolutie van de **collectie** tijdens de beleidsplanperiode zeer sterk gelinkt aan het probleem van het plaatsgebrek: om toch te kunnen voldoen aan de doelstelling 'een actuele, representatieve collectie aan te bieden in de beste omstandigheden', moest vooral de netto-groei in de gaten gehouden worden. Het aantal afgevoerde en in het magazijn geplaatste bibliotheekmaterialen staat niet meer in verhouding tot wat in een normale bibliotheek de gewoonte is.

Van eind 2001 naar eind 2006 evolueerde de collectie aldus:

	Eind 2001	Aanwinsten 2002-2006	Afvoer 2002-2006	Eind 2006
Jeugdboeken	27.228	7.474	6.546	28.156
Gedrukte materialen volwassenen	60.742	14.141	15.994	58.889
Audio-cd's	7.258	2.771	3.054	6.984

Cd-roms	617	402	775	245
Dvd's	0	1.143	12	1.131
Taalcursussen	59	25	16	68
Tijdschriften	120	13	20	113
Dagbladen	7	0	0	7
TOTAAL	96.031	25.969	26.417	95.593
(waarvan in het magazijn:)	9.239			12.591

Vanaf 2005 werd wel een belangrijke stap gezet door de principiële beslissing tot uitbreiding van de hoofdbibliotheek in de Gemeenteraad van 25 mei 2005; in september 2005 werd een ontwerper aangesteld en in april 2006 werd een leegstaand aanpalend gebouw aangekocht, zodat de vooruitzichten op dit vlak goed zijn.

Op het vlak van **ICT** werden gedurende de vijf besproken jaren grote stappen gezet: zowat de hele hardware-infrastructuur werd vernieuwd, de software werd geüpdatet en door de aansluiting op het gemeentelijk netwerk beschikken alle administratieve pc's over internet en e-mail.

De bibliotheekwerking staat of valt met het **publieksbereik!** Het aantal actieve leners (minstens één ontlening per jaar) evolueerde van 5039 in 2001 naar 4688 in 2006 (42% mannen, 58% vrouwen):

2002	2003	2004	2005	2006
5035	4819	4624	4555	4688

Zoals steeds moeten deze cijfers met de nodige omzichtigheid bekeken worden:

- het relatief hoge inschrijvingsgeld (8,00 €) zorgt voor een kunstmatig laag lenersaantal: een onbekend aantal lidkaarten wordt door meer dan één persoon gebruikt
- ongeveer 8 à 10% van de ingeschreven leners woont niet in Maldegem
- elk jaar is er een steeds terugkerend 'verloop': zowat 400 à 600 leners haken af en er komen ongeveer evenveel nieuwe inschrijvingen bij
- de stijging van het aantal leners in 2006 is hoofdzakelijk te verklaren door de start van het klassikaal ontlenen in september, waardoor veel nieuwe inschrijvingen te noteren vielen.

Een andere manier om het bereik van de bibliotheek bij de bevolking te bekijken is het tellen van het aantal actieve leners over een langere periode.

Sedert de start van de automatisering worden de identiteitsgegevens van elke lener die ooit ingeschreven was bewaard, ook al is hij/zij geen actieve bibliotheekgebruiker meer.

Het aantal op die wijze getelde leners over de periode 1995-2006 bedraagt 11.098, een heel wat significanter getal dan het aantal leners per kalenderjaar. Dit betekent dat ongeveer de helft van de te bedienen bevolking tijdens de laatste 10 à 11 jaar minstens éénmaal van de bibliotheek gebruikmaakte.

De **uitleenhistoriek** over 2002-2006 vertoont, zoals in de meeste openbare bibliotheken, een dalende trend. De "concurrentie" van internet en de explosief toegenomen vrijetijds-, opleidings- en ontspanningsmogelijkheden voor elke burger zorgen voor een minder intensief gebruik van het bibliotheekaanbod. De grote **uitdaging** voor de nabije toekomst is niet enkel de collecties aan te passen aan de gewijzigde vragen van het publiek, maar ook en vooral erop toe te zien dat elke burger zich bewust wordt en gebruik maakt van de selectie- en wegwijzerfunctie van de bibliotheek in de stortvloed van informatie die op iedereen afkomt.

Het aspect **samenwerking** tussen verschillende bibliotheken werd in de besproken beleidsperiode steeds belangrijker.

De **regionale samenwerking** tussen de veertien Meetjeslandse bibliotheken werd verder geïntensifieerd. Sedert de oprichting van Comeet (CultuurOverleg MEETjesland) in 2004 kwam er een nieuwe impuls: zowel op financieel als op organisatorisch vlak kunnen sedertdien meer en beter gecommuniceerde projecten opgezet worden.

De voornaamste acties tussen 2002 en 2006 waren de verdere aanvulling, aanpassing en omruiling van de audiovisuele wisselcollecties, de rondreizende tentoonstellingen: "Als alle rivieren van inkt waren..." – "Meetjesklap" – "We komen van ver, maar wel met grote passen" – "Ik ben Meetjeslander" – "Bastions voor God, vaderland en bibliotheek", ..., en verder gezamenlijke acties en promotiecampagnes rond de Bibliotheekweek, Jeugdboekenweek, Boekenbeurs en de Week van de Smaak...

OVINO is het concreet resultaat van de **samenwerking op provinciaal niveau**. De PCC (Provinciale Centrale Catalogus), die de volledige collectie van alle Oost-Vlaamse bibliotheken ontsluit en ter beschikking stelt van de hele provincie, betekent steeds meer een enorme meerwaarde voor de dagelijkse werking van de bibliotheek.

De technologische evolutie maakte het vanaf 2005 mogelijk een werkbaar PBS te organiseren dat op korte termijn een meerwaarde voor alle bibliotheken kan betekenen (PBS : Provinciaal Bibliotheek Systeem ter vervanging van lokale systemen)

De bibliotheek van Maldegem beschikt sedert begin 2007 over een offline versie van de webcatalogus via OVINO.

De samenwerking met de **scholen** verliep tijdens de beleidsperiode op dezelfde wijze als voorheen, maar nog intensiever: alle lagere scholen namen deel aan activiteiten tijdens de jeugdboekenweken, de secundaire scholen beperkten zich tot occasionele klasbezoeken.

Er was geen gestructureerde samenwerking met **leefgemeenschappen** of **verenigingen**.

Het **gemeentelijk informatie- en communicatiebeleid** evolueerde zeer sterk en schiep nieuwe mogelijkheden voor de bibliotheek. De gemeentelijke **website**, online sedert 2001, vormt potentieel een belangrijk communicatie- en promotiemiddel voor de bibliotheek. Sinds 2005 wordt de mogelijkheid aangeboden om via de website verlengingen aan te vragen en vanaf 2007 is er een offline webcatalogus. In de nabije toekomst zullen deze mogelijkheden sterk uitgebreid worden. De gemeentelijke **Infogids** werd in de loop van de beleidsperiode (2003) vervangen door de "**Infokrant**" die voortaan maandelijks verschijnt. Ook hier weer een mooie opportuniteit, ware het niet dat er nog steeds geen gestructureerde manier gevonden is om elke maand een bijdrage te leveren.

2.2.3. Maldegem in vogelvlucht/ een keuze uit het rijke erfgoed. Zie CBP 2004-2007 blz. 18-19

3. Gemotiveerde conclusies van een SWOT-analyse

SWOT: Analyse van de bestaande situatie vanuit de invalshoek gemeentelijk cultuurbeleid op basis van sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen

S = Strengths Sterktes

W = Weaknesses Zwaktes

O = Opportunities Kansen

T = Threats Bedreigingen

In de analyse gingen we uit van zes functies van cultuurbeleid:

- het lokale bestuur als context voor cultuurbeleid
- aanbod, spreiding en participatie
- zorg voor het cultureel erfgoed
- levenslang en levensbreed leren
- gemeenschapsvorming
- de E-cultuur

3.1. Het lokale bestuur als context voor cultuurbeleid

Is er een optimale relatie tussen het lokale bestuur, het ambtenarenkorps en de inwoners van Maldegem? Hoe gedraagt het lokale bestuur zich tegenover andere besturen? En wat is de verhouding cultuur ~ andere beleidsdomeinen?

Voor het **lokale bestuur** blijft/vormt het een grote uitdaging om op eigentijdse en gevarieerde wijze een gedifferentieerde **bevolking** bij het cultuurbeleid te betrekken. De **cultuurambtenaren en de schepenen van cultuur** spelen hierin een niet onbelangrijke rol: de eersten als wederzijdse spreekbuis voor zowel de beleidsverantwoordelijken als de culturele actoren, de laatste als effectieve vertegenwoordiger van de beleidsverantwoordelijken. Sedert de komst van de cultuurbeleidscoördinator in november 2002 werd alvast geprobeerd die coördinerende beleidsfunctie in het culturele leven te integreren en ontstond er reeds een heuse dynamiek tussen de culturele actoren en beleidsverantwoordelijken. De voltijdse aanwerving van de cultuurfunctionaris in 2005 gaf nog een extra impuls aan deze dynamiek. In de toekomst zal het dan ook belangrijk zijn dat de lokale ambtenaren en cultuurwerkers hun professionaliteit evalueren en bijsturen in functie van gewijzigde taakstellingen en verwachtingen.

Enkel op die manier zullen de verschillende doelstellingen op professionele en adequate wijze kunnen worden gerealiseerd. De langetermijnplanning die een cultuurbeleidsplan mogelijk maakt, kan pas zijn vruchten afwerpen als tendensen geleidelijk gestimuleerd worden en er op concrete resultaten snel en efficiënt kan worden ingehaakt.

Met de instap in het cultuurdecreet kreeg **de cultuurraad** de handen meer vrij om een echte adviesraad te zijn en naar eigen oordeel tal van organiserende en thematische werkgroepen te creëren. De cultuurbeleidscoördinator vervulde hierbij een scharnierfunctie. In de toekomst dient deze aanpak zeker te worden verder gezet. Hierbij is het belangrijk dat de cultuurbeleidscoördinator in de gaten houdt dat niet alles op zijn schouders terecht komt. De vrijwilligers (zowel deskundigen als verenigingen) blijven de grondvesten van een integraal lokaal cultuurbeleid.

Het decreet lokaal cultuurbeleid impliceerde tevens de komst van **het beheersorgaan van het gemeenschapscentrum**. Door de specifieke samenstelling van dit beheersorgaan (bepaald in het toenmalig organiek reglement) werd het haast onmogelijk om wettelijk samen te komen. Daarenboven werd hier vanuit het beleid weinig aandacht aan besteed. Nochtans houdt dit beheersorgaan serieuze kansen in: het ontwikkelen van een visie voor dit gemeenschapscentrum met daaraan gekoppeld een actieplan, advies verlenen in het bijzonder over het (cultuur)beleidsplan, maar ook over alle overige aspecten van het beheer van het gemeenschapscentrum, zoals bij verbouwwerken, inrichting en uitrusting (logistiek), het financiële beleid, het opstellen/aanpassen van het huishoudelijke reglement, het opstellen/aanpassen van retributiereglementen en subsidiereglementen, de concessiecontracten en de huurovereenkomsten, restauratie- en onderhoudsprojecten, vorming en educatie, sociaal-artistieke projecten, bestemmingen, samenwerking met verenigingen, budgetten, relatie met zalen buiten het gemeenschapscentrum, personeelsbeleid, audiovisuele omkadering, tentoonstellingen, noden i.v.m. nieuwe zalen,

Om deze kansen aan te grijpen werd in dat opzicht dan ook eerst het organiek reglement gewijzigd alvorens tot de hersamenstelling ervan over te gaan in het voorjaar van 2007. Daar het beheersorgaan van de bibliotheek met gelijkaardige problemen te kampen had, werd ook het organiek reglement van het beheersorgaan van de bibliotheek gewijzigd. Bovendien werden beide reglementen zo ook nog eens op elkaar afgestemd (zelfde samenstelling, minimum aantal vergaderingen, ...). Binnen de vertegenwoordiging van de gebruikers was er nu ook ruimte voor vertegenwoordiging vanuit andere beleidsdomeinen, want de bedreiging dat zo'n orgaan op den duur verstart, blijft altijd onderhuids aanwezig. Bovendien wordt op deze manier die beperkte groep aan vrijwilligers, die actief meewerkt binnen het culturele leven, voor een stuk ontlast.

Wil cultuur binnen Maldegem uitgroeien tot een volwaardig beleidsdomein, zijn eigen plaats in de globale gemeentelijke context waarmaken, dan zal er trouwens veel meer op deze manier, vanuit de integrale context moeten gedacht worden. Zo was er voor de aanvang van de opmaak van dit beleidsplan geen regelmatig overleg tussen de verschillende culturele instellingen, die Maldegem rijk is. Door het organiseren van overleg op geregelde basis tussen de KUMA, de Academie voor Muziek en Woord, de bibliotheek, het archief en de cultuurdienst kan er pas echt gewerkt worden aan een geïntegreerd beleid. Het spreekt vanzelf dat ook de cultuurraad en de nauw verbonden sectoriële diensten zoals jeugd, toerisme, stedenbouw enz. hierbij betrokken moeten worden.

De toenemende ambitie en vrijheid bij het lokale bestuur om een eigen (cultuur)beleid te voeren en de toenemende tendens tot responsabilisering van dat lokale niveau door andere overheden werken deze globale aanpak trouwens in de hand.

In dat opzicht dienen lokale besturen en spelers ook steeds meer te denken in een regionale context en leren samenwerken waar het zinvol is.

Hier schuilt een grote kans in voor **Comeet** (Cultuuroverleg Meetjesland) en de **Regionale Erfgoedcel Meetjesland**, die onder de werking van Comeet valt. Op termijn kunnen zij er namelijk voor zorgen dat via diverse overleg-/werkgroepen (kunsten, bibliotheek, socio-cultureel werk, erfgoed, cultuurambtenaren) de intergemeentelijke samenwerking wordt geactiveerd/gestimuleerd. De culturele banden met de regio worden op deze manier aangehaald, als we daarbij niet in de val trappen van een pro forma overlegplatform, maar de kansen aangrijpen om reële projecten uit te werken.

3.2. Aanbod, spreiding en participatie

Is er sprake van een breed cultuurbegrip binnen het Maldegemse cultuurbeleid en is dit beleid gericht op het maximaliseren van participatiekansen?

Maldegem heeft een ruim en gevarieerd culturaanbod, zoveel is zeker, maar toch is de participatie voor bepaalde initiatieven (eerder) (te) beperkt. Dit is voor een groot stuk te wijten aan de communicatie van dit aanbod en de spreiding ervan. Het ligt ook wel voor een stuk aan het feit dat een te beperkte groep vrijwilligers het culturele leven bepaalt. Een sterkte in deze context is gelukkig dat deze beperkte groep dit zeer consciëntieus doet. De kansen, die in het verschiets liggen, zullen dus zeker ook deze personen integreren, al is het een serieuze bedreiging als er voor alle culturele werkgroepen, comités en organisaties in dezelfde vijver wordt gevist. Enkel een uitstekend en vooral toegankelijk communicatiebeleid kan hier iets aan verhelpen.

Binnen dit kader is ook voor **Comeet** een belangrijke taak weggelegd. Zij dient afstemming en spreiding van het aanbod te stimuleren over de gemeentegrenzen heen, binnen het Meetjesland, om een bijdrage te leveren in het maximaliseren van de participatiekansen. Waar mogelijk en relevant kan zij voor welbepaalde initiatieven of projecten ook de samenwerking tussen 2 of meerdere gemeentes stimuleren. Ook in de communicatie rond het aanbod vervult zij een belangrijke taak.

In het aanbod speelt het **gemeenschapscentrum** een belangrijke rol. In Den Hoogen Pad wordt een degelijk seizoensgebonden **podiumaanbod** samengesteld, dat fungeert als onderbouw voor het aanbod binnen Maldegem. Ook hier kan de participatie worden verhoogd. Weer stelt het gegeven zich dat steeds een zelfde groep van vrijwilligers instaat voor de programmering. Uiteraard zorgt dit voor de continuïteit, maar een grote kans schuilt in de **samenwerking** met verenigingen. De aanzet werd hiertoe reeds gegeven met het invoeren van het verenigingentarief, van een samenwerkingscontract gelinkt aan het podiumaanbod en van het cultuurfonds. De participatie zou aanzienlijk kunnen toenemen als de verenigingen hun activiteitenkalender konden **afstemmen** op die van Den Hoogen Pad. Dit zou in de praktijk perfect georganiseerd kunnen worden door de verenigingen voor hun grote, voor het publiek toegankelijke activiteiten gebruik te laten maken van de communicatiemiddelen van

Den Hoogen Pad: (half)jaarlijkse gemeenschappelijke programmabrochure, maandelijkse digitale nieuwsbrief, sjabloonaffiches. Dit zou trouwens ook de spreiding van de initiatieven ten goede komen. De bedreiging bestaat evenwel dat er hierdoor rivaliteit tussen de deelgemeentes en verenigingen van verschillende strekkingen wordt aangewakkerd, maar door goede communicatie en charmeoffensieven zou dit moeten kunnen weggewerkt worden. Rivaliteit vanuit een positieve visie kan hierbij gestimuleerd worden. De budgetten, die via het cultuurfonds worden voorzien, vormen daarbij een gunstige uitgangspositie: de eventueel overgebleven leemtes in bepaalde deelgemeentes of wijken kunnen worden opgevuld in samenwerking met verenigingen, wat met een goede begeleiding weer een verruiming van de participatie kan betekenen.

Het ontbreken van een **polyvalente infrastructuur in het centrum van Maldegem** wordt door tal van verenigingen als een grote tekortkoming ervaren. Deze reële bedreiging voor het Maldegemse cultuurleven kan op korte termijn omgezet worden in een aantal kansen. Zo dient samenwerking te worden gestimuleerd. Bovendien kan hierbij worden gewezen op de talrijke zalen binnen het gemeenschapscentrum, die ter beschikking staan van het verenigingsleven. Toch is het binnen deze legislatuur de bedoeling om dit op te vangen door de effectieve uitbouw van een polyvalente infrastructuur in het centrum van Maldegem. Zo bestaan er nu reeds plannen om de oude rustoordsite Sint-Jozef een herbestemming te geven met een culturele invulling.

Belangrijk hierbij zal zijn om zeker **een degelijke tentoonstellingsruimte** te integreren, want momenteel wordt dit als een wezenlijk gebrek ervaren. Nu blijft het organiseren van tentoonstellingen op regelmatige basis beperkt tot deze die georganiseerd worden in de kapel van de KUMA, maar dit is vooral met studenten uit de hogere graad of afgestudeerden van de KUMA, en een aantal privé-initiatieven in de inkomhal van CC Den Hoogen Pad. Nochtans is er een voorgeschiedenis van regelmatigere tentoonstellingen en kunstprojecten, zodat we nu al met zekerheid kunnen zeggen dat daar een draagvlak voor is. De beelden- en poëzieroute in het park is daar een blijvend resultaat van. De grootste zwakte is dat het altijd om ad hoc-projecten ging en dat een gedegen coördinatie en een algemene visie ontbraken. De bedreiging is natuurlijk dat als men te veel coördineert, de creativiteit en vernieuwing in het gedrang kan komen. Het zal dus belangrijk zijn om het kunstenaarsaanbod voortdurend in het oog te houden, de tendensen te herkennen en erop in te spelen.

Ook de uitbreiding van de bibliotheek zal nieuwe mogelijkheden scheppen voor kleinschalige, geïntegreerde tentoonstellingen.

Het grootste aandeel van het **kunstenaarsaanbod** binnen Maldegem komt niet zozeer uit professionele hoek, maar uit de hoek van de amateurkunsten. Er wordt gewerkt in tal van disciplines: theater, muziek, dans, film, fotografie enz. Via het gemeenschapscentrum wordt de verschillende amateurkunstenverenigingen de kans geboden om toonmomenten in hun werking te integreren, maar het ontbreken van een degelijke expositieruimte binnen de infrastructuur van het gemeenschapscentrum wordt ook door deze beeldende (amateur)kunstenaars als een wezenlijk gebrek ervaren. Hun toonmomenten concentreren zich nu vooral binnen de Week van de Amateurkunsten. Ook dit zou op termijn moeten uitgebreid via de herbestemming van de oude rustoordsite Sint-Jozef. Bovendien zouden ook binnen het gerestaureerde en vernieuwde gemeentehuis en bij de uitbreiding van de bibliotheek hiertoe een ruimte worden voorzien.

Een grote kans ligt tevens bij degelijke coördinatie van de communicatie rond dit aanbod. Als men weet dat er voor zijn/haar aanbod een enthousiast publiek is, stimuleert dit uiteindelijk de zin voor creativiteit en vernieuwing. De amateurkunstenaars moeten hier uiteraard niet bij het handje gehouden worden; het beleid dient hierbij in een gezonde dosis tegendraadsheid te investeren.

Zeker is dat de concrete plannen rond een polyvalente infrastructuur met de nodige vergaderruimtes, tentoonstellingsruimtes,in het centrum van Maldegem het culturele leven nieuwe impulsen zullen geven. Bovendien zijn ook jeugd- en seniorenverenigingen hierbij vragende partij.

Ook wat het **specifieke aanbod voor jongeren en senioren** betreft wordt vaak tekort geschoten. In het aanbod naar jongeren toe zijn er wel de schoolvoorstellingen en de jeugdfilms in CC Den Hoogen Pad, maar ook de Academie voor Muziek, Woord en Dans, de KUMA en de bibliotheek kunnen zeker een belangrijke rol spelen. Zij kunnen cultuurparticipatie en spreiding/afstemming van het cultuuraanbod namelijk vanaf een zeer jonge leeftijd in de praktijk omzetten. Daarenboven is er een grote ruimtelijke spreiding van de lokalen/ filialen van bibliotheek en KUMA. Muzische en plastische opvoeding zijn vaak de aanzet tot een cultureel en sociaal leven. Die muzische opvoeding is uiteraard maar een deel van hetgeen waar een cultureel (jeugd)beleid kan voor staan. De specifieke culturele mogelijkheden voor jongeren zijn eerder beperkt en al helemaal niet geïnventariseerd. Het gevaar bestaat dan ook dat werkelijk cultureel geïnteresseerde jongeren voor hun culturele beleving wegtrekken uit Maldegem (bv. studentenperiode) en niet meer geneigd zijn om terug te komen. De kans om een degelijk aanbod uit te werken moet dus zonder twijfel aangegrepen worden. Er zou hiertoe o.a. al kunnen worden ingespeeld op het bestaande opleidingsaanbod van amateurkunstenverenigingen zoals de Donkse Klopperdans en de diverse muziekfanfares. Het is vooral belangrijk jongeren hier zelf voldoende inspraak in te geven en niet te betuttelen.

Naast deze jongeren vormen ook de senioren een belangrijke doelgroep, waarmee men rekening moet houden in het aanbod en de spreiding ervan. Ook de gehandicapten en de migranten (hoe beperkt die groep ook is in Maldegem) mogen we hierbij niet over het hoofd zien. Vaak wordt hier wel aandacht aan besteed, maar dan pas in tweede instantie als het aanbod al vaststaat. Hier liggen nog tal van mogelijkheden open om met een beter en gestructureerd overleg concrete projecten uit te werken en rekening te houden met de minderheden in het vastleggen van het ruime gemeentelijke aanbod. Een grote kans ligt dus op termijn in het samenwerken met de jeugd- en seniorenverenigingen bij het samenstellen van het aanbod. Een gemeenschappelijk overleg tussen de cultuurraad, de jeugdraad en seniorenraad zou een stap in de goede richting kunnen betekenen. In het kader van de afstemming/spreiding is het niet onbelangrijk eveneens de sociale raad en de sportraad bij dit overleg te betrekken.

Tevens een vast waarde in het gemeentelijk **aanbod** is dat **van de bibliotheek**. Enkele onmiskenbare troeven van dit aanbod zijn dat het zeer gevarieerd en uitgebreid is en zeer makkelijk bereikbaar. Toch komt het imago van de bibliotheek bij het brede publiek niet meer overeen met de werkelijke inhoud, de vlag dekt de lading niet meer: al te vaak nog wordt de bibliotheek gezien als die plaats waar je enkel boeken kunt ontlenen en waar je enkel binnengaat als je een fervente lezer bent. Dit is voor een groot stuk te wijten aan het ontbreken van een permanent PR-beleid.

De grootste zorg op korte termijn is echter de noodzakelijke uitbreiding van de hoofdbibliotheek. Het reeds jaren aanslepende plaatsgebrek zorgt voor gigantische opslagproblemen en heeft een merkbare invloed op het rendement van de collecties. Bijna tien jaar lang is permanent gewerkt aan noodoplossingen en kleine of grote ingrepen die het plaatsgebrek camoufleren of tenminste zo weinig mogelijk zichtbaar maken voor het publiek (centrale balie, extern magazijn, geïntegreerde opstelling, benutten van gangen, overdreven afvoer en magazijnplaatsing om de verkeerde reden...) De nabije toekomst biedt echter een aantal perspectieven! Als de substantiële uitbreiding er komt kan werk gemaakt worden van veel gebruiksvriendelijker en aantrekkelijker opstelling van het aanbod, verder doorgedreven integratie van de verschillende media en intensiever gebruik van wisselcollecties. Tevens komt er ruimte om kleine tentoonstellingen te organiseren die aansluiten bij het aanbod van de bibliotheek of andere culturele actoren uit de gemeente een etalage bieden. Ook de integratie van verwante diensten, als de jeugddienst en de cultuurdienst, onder hetzelfde dak als de bibliotheek kan een nieuwe dynamiek in de samenwerking betekenen: uiteindelijk is het doelpubliek bijna identiek en kunnen alle diensten profiteren van elkaars klanten en vice versa. Wel moeten we op onze hoede zijn dat de diverse filialen en uitleenposten hierdoor niet in het gedrang komen.

Een zwak punt in het gemeentelijk beleid blijft het feit dat cultuur als elitair wordt ervaren; nog al te vaak wordt **Cultuur beschouwd als met een grote C**, wat mijlenver afstaat van de zogezegde cultuur met een kleine c. De meer volkse cultuurvormen als kermissen, carnaval of de grote jaarlijkse evenementen als *Onder de Rock van Maldegem* en *Maldegem wandelt fietst, proeft en swingt* worden in de algemene perceptie van zowel de burger, als het beleid niet als cultureel ervaren. Het is duidelijk dat net daar de meeste mogelijkheden liggen om de spreiding en de participatie te verhogen. Hiertoe werden al een aantal stappen ondernomen, zoals de integratie van een cultureel luik in de avondmarkt. Dit dient in de toekomst sowieso te worden aangehouden en waar mogelijk zelfs te worden uitgebreid. Hierbij moet er wel steeds rekening mee worden gehouden dat er een gezond evenwicht blijft bestaan in de tegemoetkoming aan de culturele behoeften van wie voorheen ook al participeerde. Een verhoging van de participatie moet in geen geval synoniem zijn van vervlakking aan de ene kant of elitarisme aan de andere kant. Als we die bedreiging goed onder ogen zien, wordt het een kans om de participatie niet enkel kwantitatief, maar ook kwalitatief naar een hoger niveau te tillen.

3.3. Zorg voor cultureel erfgoed

Er is ontzettend veel erfgoed te Maldegem. De uitgangssituatie voor het komende beleidsplan is op dat vlak zelfs uniek te noemen. Zo werden de afgelopen beleidsperiode een 30-tal gebouwen op het grondgebied van Maldegem als beschermd monument erkend. Ook het feit dat de dorpskern van Middelburg in zijn totaliteit als archeologische zone is beschermd moet bij de sterktes worden aangehaald, alsook het beschermde dorpsgezicht van Maldegem met haar Sint-Barbaratoren. Helaas moeten we vaststellen dat hier totnogtoe te weinig rond gebeurd is, dat de bevolking zich hier niet van bewust is en waarschijnlijk ook niet van wakker ligt. Voor jaarlijkse initiatieven als de Open Monumentendag, de Erfgoeddag en de Bladelinfeesten is er nochtans steeds een ruim geïnteresseerd publiek. Daaruit blijkt dat Maldegemnaars vrij honkvast zijn en vooral geïnteresseerd in hun eigen (streek)geschiedenis. Het verhaal van het herkenbare verleden (de geschiedenis van de eigen gemeente, de tijd van de eigen jeugdijaren ...) spreekt sowieso brede groepen in de samenleving aan. Deze initiatieven moeten dan ook worden aangegrepen voor de **definitieve sensibilisering van de Maldegemse bevolking**, want vanuit de interesse voor deze initiatieven is de stap naar het ruime erfgoed en erfgoedzorg klein. Naast het actief betrekken van het gemeentelijk archief, het Erfgoedcomité Maldegem, de lokale en regionale heemkundige kring, de Maldegemse musea en het Bladelincomité bij de organisatie van dergelijke publieksmomenten ligt een grote kans in de samenwerking/het betrekken van inwoners/verenigingen. Daardoor wordt de drempel verlaagd en is de publiekswerking verzekerd. Voor de Erfgoeddag werden al met succes stappen in die richting ondernomen door bijvoorbeeld samen te werken met de diverse KVLV-afdelingen en het Buurtcomité Ringbaan-Zandakkers. Bovendien zal deze samenwerking met verenigingen/inwoners op termijn meer dan waarschijnlijk ook vernieuwing en verjonging stimuleren binnen het erfgoedcomité, het Bladelincomité en de heemkundige kringen, zonder hierbij afbreuk te willen doen aan het krediet dat deze vrijwilligers in de loop der jaren opbouwden.

Eveneens op termijn kan via deze verenigingen/inwoners ook de koppeling gebeuren naar andere initiatieven/evenementen, los van de erfgoeddag en OMD, en wordt erfgoed zo geïntegreerd in het verenigingsleven. De cultuurbeleidscoördinator kan de schakel zijn tussen de lokale overheid en de vrijwilligers.

Niets sluit ook uit dat hierbij aanknopingspunten worden gezocht bij ander culturen, want vaak is onze geschiedenis dezelfde als die van hen.

Het **erfgoed** kan ook meer uitgespeeld worden **als toeristische troef**. Hierin is een belangrijke taak weggelegd voor de toeristische dienst door in de samenstelling van het toeristische aanbod expliciet de link naar het erfgoed te maken.

Op intergemeentelijke basis werd in 2005 een **erfgoedconvenant voor het Meetjesland** afgesloten. De daaraan gekoppelde permanente werking van de Erfgoedcel Meetjesland heeft vooral een sectorondersteunende en publieksgerichte rol en werkt naar aanleiding van concrete opportuniteiten en noden projecten uit, waarbij een procesmatige aanpak wordt nagestreefd. De Erfgoedcel Meetjesland fungeert als het ware als het kruispunt tussen de regionale erfgoedsector en het publiek. De erfgoedcel is er dus voor elke organisatie die zich inzet voor het roerende en immateriële erfgoed van de streek, maar ook voor het ruime publiek. Zij zorgt ervoor dat de gemeentes op erfgoedvlak op dezelfde golflengte zitten en bouwt bruggen tussen de diverse erfgoedactoren (professionelen en vrijwilligers), zowel op regionaal, als lokaal vlak. Er ligt dan ook een grote kans in de verdere samenwerking van Maldegem met deze erfgoedcel en dus met de omliggende gemeentes. De wezenlijke bedreiging die de zware kost van een degelijk erfgoedbeleid met zich meedraagt, moet echter toch als motivatie kunnen fungeren voor een goede samenwerking.

In deze context is het duidelijk opnemen van dit **erfgoed in het ruimtelijk structuurplan** van zeer groot belang. Een verdere goede afstemming van de dienst stedenbouw, de cultuurdienst en de hogere overheden op elkaar is hierbij onontbeerlijk. In het belang van het landschappelijk erfgoed schuilt tevens een grote kans in de samenwerking met de milieudienst.

In het verleden was dit niet altijd het geval, waardoor belangrijk en waardevol erfgoed verloren ging. Toch is het verkeerd zich blind te staren op deze gedane zaken. De huidige en nog op te graven archeologische vondsten te Maldegem, de verhalen die daar onlosmakelijk aan verbonden zijn, het architecturale erfgoed, het literaire erfgoed, ... dat Maldegem rijk is, en vaak van zeer grote waarde is, verdienen dan ook om ontsloten te worden, niet enkel voor het Maldegemse publiek, maar ook ver daarbuiten. Het gevaar steekt er wel in dat er binnen Maldegem op den duur een kluwen aan routes, sites, ... zal zijn. **Het zal dus belangrijk zijn om het overzicht te bewaren door degelijk te inventariseren en keuzes te maken.** De toeristische dienst kan een belangrijke rol spelen in het toegankelijk maken van dit geïnventariseerde erfgoed.

Wat tevens een bedreiging vormt in de zorg voor ons erfgoed is het gebrek aan **professionele ondersteuning**. Willen we het erfgoed ten gronde ontsluiten zal de professionalisering zeker moeten toenemen.

3.4. Levenslang en levensbreed leren

Het vormingswerk wordt in de (Maldegemse) cultuursector zwaar onderschat. De gemeente beschikt nochtans wel over de geijkte structuren, die een garantie zouden moeten zijn voor de competentieverhoging: de Academie voor Muziek en Woord, de KUMA, de openbare bibliotheek en het gemeenschapscentrum.

De KUMA en de Academie voor Muziek, Woord en Dans moeten ankerpunten zijn in het gemeentelijk beleid ter verhoging van de culturele competentie, maar zijn dat al te vaak niet door het voeren van een soort van eilandpolitiek. Een gebrek aan ruimte, middelen en positieve uitstraling drukken deze academies nog meer op de achtergrond. Ook voor de toekomst vormt deze situatie een reële bedreiging. Dat deze academies kwalitatief hoogstaand kunstonderwijs kunnen leveren, staat buiten kijf. Daarin ligt dan ook de grootste kans voor de toekomst: met een goed en strategisch communicatiebeleid kunnen deze instellingen ondanks het gebrek aan middelen en infrastructuur een positieve uitstraling krijgen. De middelen en de lokalen kunnen op lange termijn een nog grotere kans betekenen. Een positief project heeft immers de meeste kans op bijkomende aandacht en ondersteuning.

Ook een sterke gemeentelijke instelling als **de openbare bibliotheek** heeft levenslang en levenbreed leren als kerntaak. De bibliotheek fungeert hierbij als het centrale informatiepunt binnen de gemeente,

maar plaatsgebrek leek tot nu toe de grootste boosdoener om op dat punt nog uit te breiden. Daar de gemeente geen “leren is leuk~leren is nodig”-beleid voert legt de bevolking ook niet automatisch het verband tussen educatie en bibliotheek. Er schuilt dan ook een grote kans in het sensibiliseren van de bevolking hieromtrent via een degelijk communicatiebeleid en een aantal positieve acties (bv. op de jobbeurs). In dat opzicht is het ook aangewezen om in samenwerking met andere vormingsactoren en door te putten uit de databank omtrent het vormingsaanbod een volledige inventaris te maken van het educatieve aanbod. Hierbij moeten we ervoor zorgen dat er geen overaanbod ontstaat. Het regionale aanbod zullen we hierbij ook in acht moeten nemen. **Comeet** kan hier een belangrijke rol in spelen. De voortdurende beknipting van de hogere overheden op het bibliotheekbudget vormt evenwel een reële bedreiging.

Ook vanuit de professionele werking van “CC” *Den Hoogen Pad* is er voldoende kans om **het gemeenschapscentrum** als geheel in te schakelen in de bevordering van de culturele competentie. Deze infrastructuur leent zich namelijk uitstekend om het vormingsaanbod van de verenigingen te ondersteunen. Het gevaar hierbij bestaat dat slechts een te beperkt aantal mensen de kans krijgt die vorming te volgen. Er schuilt dan ook een grote kans in het overleg met deze verenigingen om hun vormingsaanbod (gedeeltelijk) open te stellen. Dit aanbod wordt dan ook opgenomen in de gemeentelijke inventaris. Deze inventaris kan naast de bibliotheek via **het OCMW en de werkwinkel** worden gecommuniceerd naar de bevolking toe.

3.5. Gemeenschapsvorming

De vorige beleidsperiode werd gewerkt aan de uitbouw van **het gemeenschapscentrum**. Aangezien *Den Hoogen Pad* als dusdanig niet door het decreet als cultureel centrum wordt erkend, omdat de cultuurcentra van Evergem en Eeklo in de regio de centrumfunctie vervullen, werd vooral de nadruk gelegd op de zalen in de verschillende leefkernen, met het gemeentelijk podiumaanbod van *Den Hoogen Pad* als stevige onderbouw. In de toekomst ligt dan ook een grote kans in het verschiep door het sociaal netwerk, waarin verenigingen, publiek en gemeente elkaar kunnen stimuleren, verder uit te bouwen. Het beheersorgaan van het gemeenschapscentrum en het cultuurfonds kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Een goed cultuurbeleid hangt nauw samen met de goede werking van verenigingen. Verenigingen vormen immers de sociale ruggengraat van een gemeente. Maldegem kent **een sterk verenigingsleven**. Heel wat verenigingen zijn echter vergrijsd en eerder gesloten. Om werkelijk deel uit te maken van de gemeenschap en haar cultureel doen en laten, moeten de kansen om te verjongen, te vernieuwen, samen te werken en een open geest te creëren ten volle aangegrepen worden. Het hierboven besproken gemeenschapscentrum en de op til staande uitbreiding ervan kan dit samen met een vernieuwde cultuurraad stimuleren.

Op wijk- en dorpsniveau zelf zien we daarentegen dat kermiscomités, wijk- en dorpsraden de creatie van een sterk sociaal weefsel stimuleren. Die basis en de werking van de cultuurraad kunnen van de gemeenschapsvorming op een ruimer, algemeen gemeentelijk niveau weer een beleidsthema met een hart maken. Dat de coördinatie gecentraliseerd kan verlopen via de cultuurbeleidscoördinator kan enkel een positieve invloed hebben.

Cultuurbeleid heeft nog vaak een elitaire bijklank en wordt niet meteen geassocieerd met **een sociaal beleid** dat gericht en gebaseerd is op integratie, samenwerkingsverbanden en het stimuleren van het sociale weefsel. De “egoïstische maatschappij van het individu” vormt hierbij de grootste bedreiging. Er zijn echter genoeg kansen om deze bedreiging met succes af te weren. Een sterke communicatie vanuit een optimistische visie kan hiertoe de grootste bijdrage leveren. Het spreekt vanzelf dat hieraan dan bepaalde projecten en evenementen gekoppeld worden. De werking van de

gemeentelijke openbare diensten kunnen hier trouwens ook een stimulans in betekenen. Zo kan de uitbreiding van de bibliotheek in dat opzicht een belangrijke bijdrage leveren.

Ook de **cultuurraad** was zowel op organiserend als op adviserend vlak altijd al een sterk punt in deze context. Het valt te verwachten dat hij zijn functie op dat vlak verder blijft waarmaken. Ook hier blijft de grootste zwakte en bedreiging dat de cultuurraad op den duur als een noodzakelijk kwaad gezien wordt om de gemeentelijke toelage binnen te rijven. Het steeds meer werken in kleinere comités en werkgroepen waar iedereen bij zijn eigen interesseveld het meeste betrokken wordt, zou dit kunnen vermijden. Er moet op korte termijn ook gedacht worden aan de inhoudelijke aanpassing van het subsidiereglement, zodat aanvullend vooral ook aan de niet-financiële noden van de verenigingen kan voldaan worden. Dit vergt zeker een geleidelijke mentaliteitswijziging. Ook hier is voor een positieve communicatie en coördinatie een sleutelrol weggelegd.

Ook **binnen het gemeentelijk beleid wordt nog te veel in hokjes gedacht**. Sociaal-culturele gemeenschapsvorming moet ook aandacht krijgen in het minderheden- en het jeugdbeleid en omgekeerd. Er wordt vaak wel ad hoc samengewerkt, maar vaak is het dan al te laat om structureel nog iets op poten te zetten. Een voortdurend en geïnspireerd overleg biedt echter een waaier aan mogelijkheden voor de toekomst.

3.6. De E-cultuur

Er ontwikkelt zich in sneltreinvaart een gedigitaliseerde leefwereld met eigen culturele inhoud, eigen gedragsvormen en eigen vormen van participatie. De digitale omgeving is bij uitstek een netwerkomgeving. De verhoudingen tussen aanbieder en gebruiker zijn anders en veranderen voortdurend. **De digitale gebruiker, e-cultuurparticipant** beleeft een steeds groter deel van zijn cultuurleven geheel of gedeeltelijk in een elektronische leefwereld. Hij zoekt en vindt het aanbod via internet of hij beleeft zijn cultuur in elektronische omgevingen. Hij participeert met behulp van apparatuur die steeds meer onderling vervlochten wordt: gsm en web, omroep en gsm, muziek en film via web. In een digitale omgeving eigent de cultuurparticipant zich het aanbod makkelijker toe. Hij kan interactief ingrijpen, veranderen en zelf verbindingen maken naar andere creaties. Het onderscheid tussen maken en participeren wordt vager. Gebruikers van digitale toepassingen weten wat er te koop is op het web, kennen het aanbod. Ook nieuwe gebruikers hebben vaak hoge verwachtingen van toepassingen en diensten. Er zijn ook meer mondige gebruikers die eigen bijdragen willen en kunnen leveren. *Er is een aanbod dat enkel digitaal bestaat*: muziek, media, kunstprojecten, virtuele musea, Er schuilt dan ook een grote kans in het durven in vraag stellen van **het huidige e-cultuurbeleid** en het **herdenken** ervan wat zou moeten resulteren in een **dynamische, open en netwerkgerichte lokale praktijk** (bv. diverse on-linetoepassingen).

Samenwerking tussen diverse professionals en met de gebruikers zal hierbij noodzakelijk zijn. Ook in de samenwerking op regionaal en landelijk niveau schuilt een grote kans. Tal van toepassingen worden namelijk vaak bovenlokaal ontwikkeld maar vallen of staan met het gebruik op lokaal vlak. Vaak zijn het oefeningen om het juiste te doen op de meest geschikte schaal. Dit wil echter niet zeggen dat het lokale niveau slechts een afnemer van diensten is of zich kan veroorloven om zich daartoe te beperken. Digitale toepassingen kunnen niet geïsoleerd worden, telkens is er nood aan het delen van expertise. Kennis van ICT en elektronische ontwikkelingen zijn ook binnen Maldegem niet evenredig gespreid. Nochtans hangt het succes van elektronische vernieuwing sterk af van de spreiding van voldoende kennis. Kennis is dan ook een voorwaarde voor het creëren van draagvlak.

Een reële bedreiging vormt hierbij het creëren van een digitale kloof. Feit is dat gemiddeld meer hogergeschoolden participeren aan cultuur. De participatie aan e-cultuur en de elektronische informatiesamenleving dreigt deze vertekening nog te versterken om evidente redenen. Het gebruik

van digitale instrumenten vergt scholing, tijd, geld, positieve instelling tegenover vernieuwing, kritische zin ten aanzien van het bestaande, de ambitie mee te willen enz. Er schuilt dan ook een grote kans in het toegankelijk maken van deze digitale omgeving voor iedereen. Het is belangrijk om hierbij een kwaliteitsvolle computerinfrastructuur aan te bieden aan de eigen inwoners. Indien men tweederangs, verouderde of onvolledige infrastructuur aanbiedt verhoogt men nog de kloof tussen de pc-gebruikers die afhankelijk zijn van publieke voorzieningen en de particulier die zich dit wel kan veroorloven. Daarenboven mist men daardoor de kans om de publieke voorziening ook een instrument te laten zijn voor al wie als particulier zich geen up to date infrastructuur kan veroorloven.

Het aanbieden van diverse toepassingen, het stimuleren van de e-cultuur bij iedereen en de competenties van inwoners verhogen vormen dan ook een grote uitdaging. Ook hier kan de openbare bibliotheek een belangrijke rol spelen: enerzijds via het aanbieden van gratis internet in haar lokalen, waardoor “kansarmen” op dit gebied toch mogelijkheden krijgen, anderzijds door het bibliotheekaanbod volledig on line te plaatsen met zoveel mogelijk interactiviteit en e-loketfuncties. Tegelijk functioneert de bibliotheek als volwaardige speler in het bibliotheeknetwerk en is op dat vlak een toegangspoort tot een in theorie ‘oneindige’ collectie die lokaal te raadplegen of te ontlene is.

Sowieso zal er altijd een groep zijn die hier geen gebruik wenst van te maken. We moeten er dan ook over waken dat deze niet wordt uitgesloten en dat hiervoor een alternatief voor handen is.

4. Visie

Maldegem leeft! is de kernspreuk van de gemeente, die op alle briefwisseling en formulieren verschijnt. In een infokrant met dezelfde naam houdt het gemeentebestuur de vinger aan de pols van de gemeentelijke actualiteit. Daar deze maandelijkse krant bus aan bus wordt bedeed is elke inwoner op de hoogte van wat er reilt en zeilt binnen de gemeente. Ook “cultureel Maldegem” leeft en het is de bedoeling dat elke inwoner de kans krijgt om in een rijk aanbod te grasduinen. Cultuurparticipatie is dan ook een prioriteit van het gemeentebestuur. Het is daarbij niet genoeg dat iedereen weet wat cultureel Maldegem te bieden heeft, maar iedereen moet actief gestimuleerd worden en evenveel kansen krijgen om hieraan deel te nemen en waar mogelijk zelfs mee te werken. Maldegem leeft, maar Maldegem bruist pas van het leven als Maldegem leeft voor iedereen.

Cultuur als stimulans voor het sociale weefsel

Haar ligging, op een boogscheut van de stedelijke centra Brugge en Gent, van de kust en van Nederland, biedt alvast *heel wat kansen op het vlak van culturele vrijetijdsbesteding en toerisme*: Maldegem (is of) kan een gemeente zijn waar mensen graag leven, wonen en te gast zijn omwille van haar cultuurlandschappen, haar diverse culturele aanbod, haar cultuurpatrimonium, haar uitgebreide

verenigingsleven, Dit sterke Maldegemse verenigingsleven en het cultuurbeleid in het algemeen moeten worden aangewend om binnen dat levende, bruisende Maldegem *het sociale weefsel te stimuleren*. Wie nog in een verzuurde cocon zit, wordt eruit gehaald. Wie al cultureel actief is, wordt verder geprikkeld. Het is belangrijk dat cultuur ertoe aanzet de eigen burens te leren kennen. Zo'n stimulerend gevoel in de eigen omgeving is immers het begin van een herkenbare identiteit van een gemeenschap. Een identiteitsgevoel dat vanuit die positieve basis kan groeien, mondt niet uit in bekrompen regionalisme, maar integendeel in een open kijk op de samenleving, waarin plaats is voor een grote diversiteit, milieubewustheid en multiculturaliteit en waar men terecht trots kan zijn op zijn gemeente en streek. Dat onbekende vormen van cultuurbeleving en "vreemde culturen" niet als een bedreiging, maar als een verrijking ervaren worden, draagt ook bij in dat gevecht tegen de verzuring van de maatschappij.

(Cultuur)communicatie om (cultuur)participatie van toegankelijk en kwalitatief aanbod te verhogen

Het beleid moet dan ook alles in het werk stellen om *cultuur te democratiseren en tot een basisrecht te maken*. Iedereen moet de kans hebben om uit zichzelf te beslissen of hij/ zij aan het aanbod participeert of eventueel zelfs zelf het aanbod bepaalt (creatie en productie). Er dient hierbij zeer grote aandacht besteed te worden aan de cultuurcommunicatie (Dit betekent veel meer dan enkel het communiceren van het aanbod. Het betekent ook dat hierbij middelen efficiënter en effectiever moeten worden ingezet doordat "culturele" instellingen samen investeren in communicatie. Zo zal Maldegem zich als cultuurgemeente sterker kunnen profileren, zal het totale cultuuraanbod kunnen worden geoptimaliseerd/afgestemd, zullen kansen tot samenwerking worden gedetecteerd). Een goede cultuurcommunicatie draagt immers bij tot een grotere cultuurparticipatie. Eveneens dient hierbij rekening gehouden te worden met toegankelijkheid van de infrastructuur, mobiliteit, geld, timing enz. Ze mogen in geen geval een hinderpaal zijn voor de cultuurconsument. De oplossingen moeten voor de gemeente evenwel te bekostigen zijn binnen het in de begroting bepaalde budget.

Om dit daadwerkelijk te garanderen moet de gemeente de ideale voorwaarden scheppen en voortdurend waken over een kwalitatief aanbod voor een breed geïnteresseerd publiek. Hierbij hoedt de gemeente zich voor conclusies die enkel en alleen gebaseerd zijn op cijfergegevens. Als cultuur een grondrecht is, kunnen deze gegevens slechts een factor zijn in het verwezenlijken van een degelijk cultuurbeleid. De waarde van kwantificeerbare indicatoren wordt ingezien wat betreft participatie, maar de nadruk ligt evenzeer op kwaliteit.

Competentie en samenwerking

Op cultureel vlak wordt binnen Maldegem (veelal) gewerkt vanuit kleine structuren – cultuurdienst, cultuurraad, werkgroepen, verenigingen... . In dergelijke structuren maken vaak één of twee mensen het verschil. *Competente mensen* zijn dan ook cruciaal. Deze kleine structuren en de cultuurraad en andere culturele adviesorganen in het bijzonder dienen *in nauwe samenwerking met het gemeentebestuur* een coördinerend en organiserend cultuurbeleid te voeren. De cultuurbeleidscoördinator heeft hierbij een spilfunctie met een zo breed mogelijk vogelperspectief. De *verschillende cultuurdomeinen* worden uit hun hokjes gehaald en met elkaar in verband gebracht: verenigingen werken samen met de kunstacademie, het archief werkt samen met de bibliotheek, de muziekacademie stimuleert muziekmaatschappijen, verenigingen doen programmeringvoorstellingen, Spontane initiatieven moeten hierbij ondersteund en gestimuleerd worden, zonder dat daarbij de creatieve vrijheid in het gedrang komt.

Ook *over de beleids- en gemeentegrenzen heen* moeten samenwerkingsverbanden alle kansen krijgen (bv. cultuur-jeugd, cultuur-milieu, cultuur-toerisme, Comeet, Maldegem-Sluis, ...). Samenwerken is niet alleen nodig omwille van de efficiëntie en de afstemming van het aanbod/programma, maar ook om sterker te wegen op externe fora. Voor heel wat aangelegenheden

is samenwerking ook aangewezen met de omringende steden en buurregio's en met partners uit Vlaanderen en Europa.

5. Doelstellingen

Binnen dit hoofdstuk "doelstellingen" wordt een vrij gedetailleerd beeld geschetst van de culturele weg, die de gemeente Maldegem wil bewandelen. Aan elke strategische doelstelling worden een aantal operationele doestellingen gekoppeld die het gewenste resultaat verwoorden. Hieraan worden dan telkens acties gekoppeld, die dit resultaat moeten bewerkstelligen. Vervolgens biedt hoofdstuk 6 een gebalde samenvatting van zowel de financiële als de personele middelen, die de gemeente hiertoe zal inzetten. Bovendien zal in datzelfde hoofdstuk aan elke actie zo mogelijk ook een kwantificeerbare indicator worden gekoppeld. Uiteraard zal dit in de jaarlijkse actieplannen verder worden uitgewerkt en bijgestuurd.

- 1. Strategische doelstelling: De Maldegemse bevolking weet waar (het) cultuur(beleidsplan) in Maldegem voor staat. Iedereen kan uit zichzelf beslissen of hij participeert of zelfs de culturele agenda mee helpt bepalen.**

1.1 Operationele doelstelling: De bevolking is goed op de hoogte van komende culturele initiatieven doordat vanuit de gemeente een gedegen communicatiebeleid wordt gevoerd met bijzondere aandacht voor de culturele agenda.

- a) Er is een vaste herkenbare cultuurrubriek in de infokrant *Maldegem leeft!* die de bevolking aanspreekt. De rubriek springt in het oog en het wordt zowel voor de culturele actoren als voor de Maldegemse bevolking in zijn totaliteit een gewoonte om ze grondig door te nemen. Als er iets op stapel staat, waarin men geïnteresseerd is, ziet men het daar.
- b) Cultuur vormt een vast onderdeel op de website: cultuurdienst/ cultuurnieuws/ cultuurkalender (UIT in Maldegem gekoppeld aan de cultuurdatabank)
- c) Overige culturele instellingen voeren eveneens een gerichte communicatie
- d) Per georganiseerd gemeentelijk initiatief is er doelgericht promotiemateriaal (flyers, affiches, ...).
- e) Aan de invalswegen staan infoborden omtrent komende (culturele) initiatieven
- f) De burger weet dat in de bibliotheek alle informatie te vinden is over het lokale en regionale cultuuraanbod, via affiches, folders, flyers...

1.2 Operationele doelstelling: De cultuurbeleidscoördinator heeft een overkoepelende overzichtsfunctie en creëert netwerken over de grenzen van de beleidsdomeinen heen. Hij ziet bepaalde trends en speelt daarop in door te coördineren, te organiseren en contacten te leggen. Er is een grote dynamiek. Hij wordt hierin bijgestaan door de andere gemeentelijke cultuurmedewerkers.

- a) Er is voortdurend structurele communicatie tussen alle (culturele) actoren, met de cultuurraad in het bijzonder, en het bestuur/de betrokken gemeentelijke diensten. Zij zijn gelijkwaardige partners in het verwezenlijken van een cultureel Maldegem. Door het organiseren van formele en multilaterale overlegmomenten nemen de informele contacten toe en is er kruisbestuiving mogelijk.
- b) Naast de maandelijkse diensthoofdenvergadering is er ad hoc overleg mogelijk met die diensten die raken met cultuur.
- c) Er is een (interne) e-maillijst en een adressenbestand cultuur: persoonlijke en gerichte mailings versterken de communicatie. Iedereen kan deze bestanden opvragen voor specifieke berichtgeving.
- d) De cultuurmedewerkers evalueren hun professionaliteit en sturen bij in functie van gewijzigde taakstellingen en verwachtingen. Er is dan ook continue vorming voor de cultuurmedewerkers. Het personeel blijft zo op de hoogte van de recentste evoluties en tendensen in het culturele veld.
- e) Er is een goede relatie met de (plaatselijke) pers en de persberichten vanuit de verschillende diensten zijn gestructureerd en worden gecentraliseerd bij de communicatieambtenaar.
- f) (In-)formele overlegmomenten met andere (culturele) (niet-gemeentelijke) instellingen/organisaties zijn een evidentie. Tot over de gemeentegrenzen heen is er zelfs voortdurend overleg met de aangrenzende gemeenten in Zeeuws- en West-Vlaanderen.
- g) Er is verhoogde samenwerking tussen de cultuurdienst, de jeugddienst en de bibliotheek door de gezamenlijke huisvesting.

2. Strategische doelstelling: Op cultureel vlak werkt de gemeente Maldegem nauw samen met de andere gemeenten van het Meetjesland via Comeet en draagt zo bij tot de algemene regionale streekontwikkeling en de culturele uitstraling van de regio. Op haar beurt vergroot dit samenwerkingsverband de culturele uitstraling van Maldegem. De meerwaarde voor de Maldegemse bevolking staat hierbij centraal.

2.1 Operationele doelstelling: De deskundigheid van de culturele actoren binnen Maldegem (medewerkers bibliotheek, cultuurmedewerkers, vrijwilligers culturele verenigingen, ...) verhoogt doordat expertise regionaal wordt uitgewisseld en men bij Comeet terecht kan voor complementaire informatie (omtrent cultuurbeleid, nationale opportuniteiten, het culturele veld in het Meetjesland, ...). Bovendien kunnen gelijkaardige lokale problemen gezamenlijk worden aangepakt.

- a) Maldegem neemt actief deel aan de vier structurele werkgroepen van Comeet (bibliotheken, Regionale Erfgoedcel Meetjesland, sociaal-cultureel werk en kunsten), de collegagroep cultuurambtenaren, samenkomst cultuurraden,
- b) Het samenwerkingsverband Bibliotheken Meetjesland binnen Comeet en de bijhorende subsidiëring in het kader van het streekgericht bibliotheekbeleid van de Provincie Oost-Vlaanderen worden gecontinueerd.

2.2 Operationele doelstelling: Via Comeet worden de culturele banden aangehaald en worden gezamenlijke projecten mogelijk. Deze projecten, waarbij de regionale uitstraling als kwaliteitslabel wordt beschouwd, hebben een duidelijke meerwaarde voor de Maldegemse bevolking.

- a) Uitwerken van Meetjeslandse Kunst- en poëzieroute.
- b) In samenwerking met Comeet en de regionale erfgoedcel worden diverse gezamenlijke (erfgoed)projecten uitgewerkt.
- c) De Bibliotheken Meetjesland kunnen integrale projecten opzetten over de (culturele deel-)sectoren heen.

2.3 Operationele doelstelling: Om te zorgen voor een regionale toeleiding van het publiek is er afstemming van het aanbod (collectie en activiteiten bibliotheken, podiumaanbod, ...), wordt het aanbod met een bovenlokale uitstraling in het Meetjesland bekend gemaakt iva de communicatiekanalen van Comeet en de Erfgoedcel, worden er regionale projecten opgezet met een lokale vertaling en kan men zo meegenieten van de regionale promotie, ondersteuning, ...

- a) Overleg programmatoren
- b) Overleg bibliotheken wisselcollecties
- c) Gezamenlijke communicatie regionaal aanbod via kanalen Comeet

3. **Strategische doelstelling: De Maldegemse bevolking kan kiezen uit een ruim en gevarieerd cultuuraanbod. Enerzijds is er het gemeentelijk aanbod, anderzijds is er het niet-gemeentelijk aanbod, veelal door verenigingen georganiseerd. Ze gaan hand in hand én vullen elkaar perfect aan én dragen bij tot de opbouw en versteviging van het sociaal weefsel.**

Zie ook OD 2.3.

Zie ook SD 8

3.1 Operationele doelstelling: De gemeente Maldegem besteedt bij het samenstellen van haar cultuuraanbod veel aandacht aan kwaliteit en participatie. Er wordt hierbij rekening gehouden met de concrete culturele behoeften van specifieke doelgroepen en minderheidsgroepen. De meerwaarde voor de Maldegemse bevolking staat telkens centraal.

- a) In CC Den Hoogen Pad wordt jaarlijks een seizoensgebonden gemeentelijk podiumaanbod georganiseerd in nauwe samenwerking met het programmatiecomité. Naast de reguliere voorstellingen worden hierbij telkens specifieke doelgroepen-voorstellingen (familievoorstelling, seniorenvoorstelling, schoolvoorstellingen, jeugdfilms) georganiseerd. De jeugddienst, voor wat de schoolvoorstellingen en de jeugdfilms betreft, en het OCMW, voor wat de seniorenvoorstelling betreft, worden hierbij nauw betrokken. In het kader van afstemming/spreiding worden eveneens de sociale raad en de sportraad hierbij betrokken.
- b) Voor het gemeentelijk podiumaanbod in CC Den Hoogen Pad wordt gewerkt met een voorstellingsspecifieke communicatie. Deze gerichte communicatie benadrukt wel de algemene toegankelijkheid.
- c) Via een samenwerkingscontract gelinkt aan Podium (subsidieaanbod van de Vlaamse Gemeenschap) kan een vereniging participeren in de organisatie van bepaalde voorstellingen binnen het gemeentelijk podiumaanbod in CC Den Hoogen Pad.

- d) De loketfunctie gekoppeld aan het gemeentelijk podiumaanbod in CC Den Hoogen Pad is optimaal. Er wordt hiertoe een gebruiksvriendelijk soft- en hardwarepakket geïnstalleerd voor de ticketverkoop.
- e) Binnen het kader van *Vlaanderen Feest!* wordt jaarlijks het *Concert in 't Park* georganiseerd op 11 juli. Tijdens dit evenement kunnen de liefhebbers een Nederlandstalig concert in open lucht bijwonen. *Festival in 't Park*, een organisatie van VZW Taboem en de jeugddienst, vormt de jeugdige tegenhanger van dit gemeentelijk initiatief.
- f) Er wordt op professionele wijze structureel deelgenomen aan laagdrempelige landelijke initiatieven zoals de Week van de Amateurkunsten, Open Monumentendag, Erfgoeddag, Week van de Smaak, Jeugdboekenweek, Bibliotheekweek, Gedichtendag ...
- g) Op grote jaarlijks terugkerende evenementen, zoals Maldegem wandelt, fiets, proeft en swingt, Al onder de rock van Maldegem, ... is een cultureel luik geïntegreerd.
- h) Het jeugdbeleidsplan 2008-2013 wordt uitgevoerd.
- i) De participatie van alle doelgroepen is aanzienlijk verhoogd doordat in de samenstelling van het gemeentelijk culturele aanbod nauw wordt samengewerkt met de jeugddienst, de Academie voor Muziek, Woord en Dans, de KUMA, de bibliotheek en het Sociaal Huis.
- j) Het gemeentelijk cultuur aanbod is eveneens toegankelijk voor kansarmen, doordat via het OCMW vrijetijdsbonnen worden verdeeld.
- k) Nieuwe inwoners zijn onmiddellijk op de hoogte van het culturele aanbod te Maldegem. Ze krijgen nl. een gemeentelijk verwelkomingspakket, dat hen kennis laat maken met o.a. de dienstverlening in de zachte sector, het culturele aanbod,

3.2 Operationele doelstelling: De Maldegemse culturele verenigingen, comités, adviesraden, ... worden voldoende ondersteund in hun medewerking aan de uitbouw van cultuurparticipatie, de versteviging of, waar nodig, zelfs het herstel van het sociale weefsel en het aanbieden van zinvolle en creatieve vrijetijdsbesteding.

- a) De Maldegemse culturele verenigingen, comités, ... worden financieel ondersteund door de gemeente. Het daartoe voorziene subsidiereglement dient regelmatig te worden herzien en zo nodig inhoudelijk worden aangepast, zodat aanvullend vooral ook aan de niet-financiële noden van de verenigingen kan voldaan worden. Ook hier is voor een positieve communicatie en coördinatie een sleutelrol weggelegd.
- b) De cultuurraad ondersteunt en bevordert een kwalitatief en integraal cultuurbeleid, zowel op organiserend als op adviserend vlak. Binnen de cultuurraad wordt er niet zozeer in algemene vergaderingen, maar vooral in thematische werkgroepen gewerkt, zodanig dat iedereen bij zijn eigen interesseveld kan aansluiten. De cultuurraad ontvangt hiertoe jaarlijks een werkingsbudget van de gemeente.
- c) De Maldegemse culturele verenigingen, comités, adviesraden, ... worden materieel en logistiek ondersteund door de gemeente. Zowel de dienst infrastructuur als de cultuurdienst zijn op de hoogte van de jaarlijks terugkerende activiteiten van de cultuurraad, zodat deze snel en efficiënt logistiek en materieel gesteund kan worden. Daarnaast kunnen verenigingen (privaat, gemeentelijk of gecombineerd) aan de hand van een uitleenreglement gebruik maken van uitgebreide technische middelen, waar zij anders geen toegang toe zouden hebben. Hierdoor ontstaat er een samenwerking met alle raden en alle gemeentelijke diensten.
- d) De Maldegemse culturele verenigingen, comités, adviesraden, ... maken voor hun grote, voor het publiek toegankelijke activiteiten gebruik van de gemeentelijke communicatiekanalen. Hierdoor zijn de activiteitenkalenders van de verenigingen onderling op elkaar afgestemd en op die van de gemeente. De spreiding is hierdoor tevens optimaal.
- e) Er is een digitale databank voor de (socio-culturele) verenigingen gekoppeld aan de cultuurdatabank. Daarin voeren ze zowel hun verenigingsgegevens als hun activiteiten in. De ingevoerde gegevens omtrent hun werking kunnen zo vlotter worden geactualiseerd. Jaarlijks wordt aan de hand van deze gegevens een verenigingsbrochure gepubliceerd waarbij de verenigingen zich uitgebreid aan het ruime geïnteresseerde publiek kunnen voorstellen. De ingevoerde activiteiten worden via diverse communicatiekanalen verspreid en komen ook rechtstreeks op "Uit in Maldegem", de activiteitenkalender op de gemeentelijke website, en in de maandelijkse kalender van de infokrant. Ook de gemeentelijke activiteiten worden in diezelfde databank ingevoerd.

- f) De erkende culturele verenigingen van Maldegem kunnen maximaal participeren aan het podiumaanbod in CC Den Hoogen Pad via het verenigingstarief.
- g) Het cultuurfonds maakt het voor verenigingen mogelijk zelf te programmeren zonder daarbij grote financiële risico's te lopen.
- h) De erkende culturele verenigingen van Maldegem genieten van een speciale tarifiering voor wat betreft het gebruik van de zalen van het gemeenschapscentrum.

3.3 Operationele doelstelling: Cultuur in het algemeen en de cultuurraad en de socio-culturele verenigingen in het bijzonder draaien op vrijwilligers. Het gemeentebestuur moedigt dit engagement aan.

- a) Voor bepaalde initiatieven wordt ingespeeld op het systeem van de vrijwilligersvergoeding.
- b) Waar nodig wordt de nodige vorming aangeboden. Ook specifieke publicaties/info omtrent het vrijwilligersstatuut worden door de gemeente ter beschikking gesteld.
- c) Er wordt een meldpunt voor vrijwilligers opgestart.

3.4 Operationele doelstelling: (Lokale) kunstenaars krijgen een forum om hun creaties met het publiek te confronteren.

- a) (Lokale) kunstenaars krijgen de kans om deel te nemen aan de Week van de AmateurKunsten
- b) Er lopen voortdurend voor iedereen toegankelijke, kwalitatief hoogstaande lange en korte termijnprojecten. Dit wordt gecoördineerd vanuit de werkgroep "kunsten". Deze werkgroep zoekt hiertoe (lokale en regionale) kunstenaars of (kunsten)verenigingen en werkt met hen toegankelijke toonmomenten uit. Er zullen dan ook gemakkelijk verplaatsbare en demonteerbare tentoonstellingsmodules worden aangekocht, zodanig dat op diverse gemeentelijke locaties, naast de expositieruimte van de KUMA, geïntegreerd tentoonstellingen kunnen worden opgesteld.

De KUMA, de Academie voor Muziek, Woord en Dans en de cultuurdienst werken hiertoe nauw samen en werken zo met elkaar en met tal van geïnteresseerde partners aan de verhoging van de participatie aan kwalitatief hoogstaande kunstbeleving. CC Den Hoogen Pad, de bibliotheek en de Redekiel zijn hierbij eveneens steunpilaren.

3.5 Operationele doelstelling: In de gemeentelijke, voor het publiek toegankelijke locaties worden kunstwerken (permanent) geïntegreerd opgesteld. De meerwaarde voor de Maldegemse bevolking staat hierbij centraal.

- a) Na de uitbreiding van de bibliotheek en de renovatie van het gemeentehuis bieden beide gebouwen voldoende ruimte om tijdelijke tentoonstellingen of promotiestanden van gemeentelijke culturele diensten of verenigingen zonder commercieel doel geïntegreerd op te stellen. Deze tentoonstellingen zijn enkel open voor het publiek tijdens de openingsuren.
- b) Er wordt een poëzieroute uitgewerkt met vooral gedichten van lokale schrijvers. De sagen en legenden van Maldegem vormen het uitgangspunt.
- c) Alle kunstwerken op openbare plaatsen te Maldegem worden verzekerd en degelijk onderhouden. Er wordt hiertoe een inventaris opgesteld.

Zie SD 3, OD 3.4, Actie b

4. Strategische doelstelling: Het publiek van de openbare bibliotheek beschikt in alle bedieningspunten over een uitgebreide, goed verzorgde, actuele, representatieve, multimediale collectie die fysiek of virtueel aanwezig is, raadpleegbaar of uitleenbaar is en voldoet aan de behoeften qua informatie, educatie en/of ontspanning van het publiek – dit is de kerntaak van de bibliotheek.

4.1 Operationele doelstelling: De actualiteit en representativiteit van de collecties wordt voortdurend gegarandeerd door de permanente aankoop van boeken, strips, tijdschriften, kranten, weekbladen, documentatiemappen, audio-cd's, cd-roms, dvd's, online databanken en internetconnecties. De selectie van de aan te kopen materialen gebeurt enerzijds in functie van de bestaande behoeften van de gebruikers, maar anderzijds ook met het oog op het creëren van nieuwe behoeften en het kennis laten maken met nieuw / onbekend / minder populair aanbod.

- a) Er wordt jaarlijks voldoende budget voorzien voor de normale aangroei van de collecties gedrukte en audiovisuele materialen.
- b) De aangekochte materialen worden met de meest geschikte middelen zowel materieel als softwarematig snel en efficiënt verwerkt tot uitleenklare of raadpleegbare bibliotheekobjecten.
- c) Tijdens de openingsuren kan het publiek een beroep doen op het volledige aanbod van de bibliotheek (raadplegen, uitleenen, verlengen, reserveren...) en zich indien gewenst laten bijstaan door het personeel. Het personeel zorgt voor een vlot en professioneel verloop van alle bibliotheekactiviteiten.

4.2 Operationele doelstelling: Het publiek van filiaal en uitleenposten beschikt over een vaste collectie voor de jeugd en een wisselcollectie voor de volwassenen.

- a) De vaste volwassenencollectie van filiaal en uitleenposten wordt definitief vervangen door permanent wisselende collecties die bestaan uit recent aangekochte boeken. De bestemming van de verwijderde materialen gebeurt ad hoc: integratie in de collectie van de hoofdbibliotheek, magazijnplaatsing of afvoer.
- b) Na de uitvoering van a) wordt de ruimtelijke indeling van het filiaal en de uitleenposten aangepast : ca. 75% voor de jeugd, ca. 25% voor de volwassenen.

4.3 Operationele doelstelling: Het aanbod van de bibliotheek is in eerste instantie fysisch aanwezig, maar wordt aangevuld door toegang tot of verwijzing naar digitale gegevens of collecties van andere bibliotheken.

- a) De Maldegemse bibliotheek werkt actief mee aan de opbouw van de Provinciale Centrale Catalogus (PCC) via het Oost-Vlaams Informatie-netwerk voor Openbare Bibliotheken (OVINO) door het invoeren van aanwinsten en het schrappen van afvoer;
- b) De Maldegemse bibliotheek werkt actief mee aan het Interbibliothecair Leenverkeer (IBL), enerzijds door de eigen collectie volledig ter beschikking te stellen van andere bibliotheken, anderzijds door de leners permanent te wijzen op de mogelijkheden van IBL als aanvulling op de eigen collectie.

5. Strategische doelstelling: De infrastructuur en de indeling van de bibliotheek wordt aangepast aan de huidige en toekomstige behoeften

5.1 Operationele doelstelling: De hoofdbibliotheek beschikt over voldoende ruimte voor de huidige en toekomstige werking, voor de bestaande collectie, voor de aangroei en voor het actief werken met het aanbod

- a) Op het stuk bouwgrond dat paalt aan de achterkant van het hoofdgebouw wordt een nieuw bouwvolume opgetrokken met vijf niveaus (van -1 tot +3), dat rechtstreeks aansluit op de gelijkvloerse en eerste verdieping van de huidige bibliotheek. De kelderruimte wordt gebruikt als magazijn, de gelijkvloerse en eerste verdieping als publieksruimte, de tweede en derde verdieping als bureau- en vergaderruimte.
- b) Na realisatie van de nieuwbouw wordt de bibliotheek volledig heringedeeld : de huidige jeugdafdeling, het bureau van de bibliothecaris, de werkruimte en de boekbinderij verhuizen naar (gedeelten van) de nieuwbouw.
De aldus vrijgekomen ruimte in de huidige bibliotheek kan mits enige aanpassing volledig los van de bibliotheek gebruikt worden en ingenomen worden door andere gemeentelijke diensten die inhoudelijk en qua doelpubliek bij elkaar aanleunen, bijvoorbeeld de jeugddienst en de cultuurdienst.

5.2 Operationele doelstelling: De bibliotheek beschikt over een voldoende ruime, afzonderlijk bruikbare polyvalente zaal voor vergaderingen, opleidingen en uitbreidingsactiviteiten.

- a) De toegang tot het auditorium wordt zo aangepast dat de zaal totaal los van de bibliotheek kan gebruikt worden

- 5.3 Operationele doelstelling: De circulatie van de bibliotheekgebruikers verloopt vlot en zonder hinderlijke obstakels.
- Het sas met twee dubbele deuren aan de hoofdingang wordt vervangen door automatische schuifdeuren
 - De detectiepoorten van het beveiligingssysteem worden verplaatst of vervangen door detectiepoorten van het RFID (zie OD 6.2)
- 5.4 Operationele doelstelling: De structuur van de bibliotheek als geheel (hoofdbibliotheek, filiaal, uitleenposten, afdelingen) kan na de uitbreiding van de hoofdbibliotheek aangepast worden aan nieuwe situaties
- Tijdens en na de uitbreiding van de hoofdbibliotheek wordt onderzocht hoe de verschillende aspecten van de werking van filiaal en uitleenposten kunnen aangepast worden : aanbod, openingsuren, wisselcollecties, alternatieven voor vaste collecties...
- 6. Strategische doelstelling: De bibliotheek maakt gebruik van de meest geschikte informaticatechnologieën en bibliotheektechnieken.**
- 6.1 Operationele doelstelling: Na grondige analyse van de functionele, organisatorische en financiële aspecten wordt beslist over het al dan niet toetreden tot het Provinciaal Bibliotheek Systeem (PBS)
- Vorbereidende studie, opstellen conversieschema, voorbereidende werkzaamheden, conversie
- 6.2 Operationele doelstelling: Na grondige analyse van de functionele, organisatorische en financiële aspecten wordt beslist over het al dan niet toetreden gebruik maken van Radio Frequency Identification (RFID), o.a. met zelf-uitleenbalies en beveiligingssysteem
- analyse, aanbrengen van RFID-chips in alle objecten van de collectie, softwarematige conversie van de barcodes, installatie zelf-uitleenbalies.
- 6.3 Operationele doelstelling: Na grondige analyse van de functionele, organisatorische en financiële aspecten wordt beslist over het al dan niet overstappen van het SISO-indelings- en plaatsingssysteem naar het ZIZO-systeem (Zonder Inspanning Zoeken)
- Analyse, hernummeren en etiketteren van de volledige informatieve collectie
- 7. Strategische doelstelling: Elke burger heeft dezelfde kansen om gebruik te maken van het aanbod van de bibliotheek**
- 7.1 Operationele doelstelling: De bibliotheek is voor iedereen zo toegankelijk en gebruiksvriendelijk mogelijk;
- Aanpassing van de toegang tot en de indeling van het gebouw (zie ook OD 5.1 – actie b en OD 5.3)
 - De kosten voor een 'normaal' bibliotheekgebruik worden zo laag mogelijk gehouden; extra diensten en onregelmatig gebruik worden hoger getarifeerd (zie ook OD 6.1: indien aangesloten wordt op het Provinciaal Bibliotheek Systeem moet het lidgeld afgeschaft worden)
- 7.2 Operationele doelstelling: De actieve bibliotheekgebruikers kennen alle mogelijkheden van de dienstverlening van de bibliotheek.
- Actief intern informatie- en communicatiebeleid via signalisatie, persoonlijke begeleiding, affiches, folders, flyers, website...
- 7.3 Operationele doelstelling: Wie geen gebruik maakt van de bibliotheek weet wat hij/zij mist – elke inwoner heeft tenminste kennis van het bestaan en de mogelijkheden van de bibliotheek.

- a) Actief extern informatie- en communicatiebeleid, gericht op het bekendmaken van de kerntaak van de bibliotheek
- b) Samenwerkingsinitiatieven met lokale verenigingen, die leesbevordering beogen, worden aangezwengeld.

7.4 Operationele doelstelling: De bibliotheek beschikt over een volwaardige online catalogus.

- a) Bij toetreding tot het Provinciaal Bibliotheek Systeem is een online catalogus automatisch inbegrepen (zie ook OD 6.1)
- b) Indien niet toegetreden wordt tot het Provinciaal Bibliotheek Systeem komt de Maldegemse catalogus online via de eigen bibliotheeksoftware en het gemeentelijk netwerk.

7.5 Operationele doelstelling: Men moet zich niet altijd naar de bibliotheekgebouwen zelf verplaatsen om een beroep te kunnen doen op (een deel van) de dienstverlening van de bibliotheek.

- a) Wisselcollecties in scholen, residenties; boekendienst aan huis; online catalogus

7.6 Operationele doelstelling: Het aanbod van de bibliotheek bereikt een zo groot mogelijk publiek.

- a) Er wordt actief ingespeeld op lokale, regionale, provinciale en landelijke acties die inhoudelijk passen bij het promotiebeleid van de bibliotheek : Jeugdboekenweek, Bibliotheekweek, Voorleesweek, Gedichtendag, de Weg naar Boekegem...
- b) De bibliotheek is permanent aanwezig in de informatiekanalen van de lokale overheid : de website, de infokrant, affiches, folders...

8. Strategische doestelling: Het gemeenschapscentrum van Maldegem wordt als culturele infrastructuur beheerd door de gemeente met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit. De infrastructuur en de indeling van dit gemeenschapscentrum is aangepast aan de huidige en toekomstige behoeften van haar gebruikers.

8.1 Operationele doelstelling: Het beheersorgaan van het gemeenschapscentrum ziet erop toe dat elke burger de mogelijkheid heeft van deze gemeentelijke infrastructuur gebruik te maken en geeft hiertoe advies in functie van het beheer van dit gemeenschapscentrum. Dit beheersorgaan beschouwt het lokale verenigingsleven als ruggengraat van de gemeenschap en betreft hun opmerkingen en vragen bij de besluitvorming.

- a) Het beheersorgaan verleent advies i.f.v. het beheer van het gemeenschapscentrum, in het bijzonder over het (cultuur)beleidsplan, maar ook over alle overige aspecten van het beheer van het gemeenschapscentrum, zoals bij verbouwingswerken, inrichting en uitrusting (logistiek), het financiële beleid, het opstellen/aanpassen van het huishoudelijke reglement, het opstellen/aanpassen van retributiereglementen en subsidiereglementen, de concessiecontracten en de huurovereenkomsten, restauratie- en onderhoudsprojecten, vorming en educatie, sociaalartistieke projecten, bestemmingen, samenwerking met verenigingen, budgetten, relatie met zalen buiten het gemeenschapscentrum, personeelsbeleid, audiovisuele omkadering, tentoonstellingen, noden i.v.m. nieuwe zalen, ...
- b) Het beleid informeert het beheersorgaan van het gemeenschapscentrum over alle beleidsbeslissingen betreffende het gemeenschapscentrum.

8.2 Operationele doelstelling: De zalen van het gemeenschapscentrum voldoen aan de gewenste infrastructurale en technische noden van zowel de gemeentelijke, als niet-gemeentelijke gebruikers.

- a) Het secretariaat van het gemeenschapscentrum wordt optimaal geïnformatiseerd.

- b) De zalen van het gemeenschapscentrum hebben een eigentijdse inrichting en uitrusting (logistiek). Waar nodig worden dan ook de nodige restauratie- en onderhoudsprojecten uitgevoerd.
- c) De toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen voor mindervalide, minder mobiele personen is optimaal.
- d) De bereikbaarheid van de gemeentelijke culturele infrastructuur via het openbaar vervoer is optimaal.

8.3 Operationele doelstelling: Het gemeenschapscentrum wordt in het centrum van Maldegem uitgebreid met een polyvalente infrastructuur, die toegankelijk is voor zowel verenigingen als individuen.

- a) De oude rustoordsite Sint-Jozef krijgt een herbestemming, die gedeeltelijk voor culturele doeleinden is bestemd: nl. door de inplanting van twee polyvalente zalen in grootte aanpasbaar, een leskeuken, een leslokaal/atelierzolder, een theaterzolder en de nodige bergruimte.”

9. Strategische doelstelling: De gemeente voert een “leren is leuk~leren is nodig”-beleid omtrent het bestaande vormings- en educatieaanbod, want door te participeren in dit aanbod verhoogt de Maldegemse bevolking haar culturele competentie.

9.1 Operationele doelstelling: De KUMA en de Academie voor Muziek, Woord en Dans vormen de ankerpunten in het gemeentelijk beleid ter verhoging van de culturele competentie.

- a) Het Artistiek Pedagogisch Project van de KUMA wordt uitgevoerd.
- b) Het pedagogische project van de Academie voor Muziek, Woord en Dans wordt uitgevoerd.

9.2 Operationele doelstelling: De openbare bibliotheek heeft levenslang en levensbreed leren als één van haar kerntaken. De bibliotheek fungeert dan ook als het centrale informatiepunt binnen de gemeente.

- a) Centraliseren/inventariseren van de info omtrent het bestaande vormingsaanbod door te putten uit de databank omtrent dit vormingsaanbod.
- b) Sensibiliseren van bevolking omtrent de bibliotheek als informatiepunt rond vorming en educatie. Dit kan gekoppeld worden aan enkele positieve acties, zoals bv. tijdens de jobbeurs. Ook het OCMW en de lokale werkwinkel kunnen hierin worden ingeschakeld.

9.3 Operationele doelstelling: Het gemeenschapscentrum wordt als geheel ingeschakeld in de bevordering van de culturele competentie. Deze infrastructuur leent zich namelijk uitstekend om het vormingsaanbod van de verenigingen te ondersteunen.

- a) De verenigingen wordt gevraagd om hun vormingsaanbod (gedeeltelijk) open te stellen. Dit aanbod wordt dan ook opgenomen in de gemeentelijke inventaris.

Zie ook strategische doelstelling 8

10. Strategische doelstelling: Het gemeentebestuur Maldegem stelt alles in het werk om het rijke cultureel patrimonium van haar gemeente zo goed mogelijk te conserveren.

10.1 Operationele doelstelling: Door voortdurend overleg met de provinciale dienst monumenten en landschappen en de gemeentelijke cultuurdienst, kan er preventief gewerkt worden. In deze context is het duidelijk opnemen van dit erfgoed in het ruimtelijk structuurplan van zeer groot belang. Bij het uitreiken van vergunningen (sloop-, bouw- enz.) wordt rekening gehouden met de erfgoedwaarde. Belangrijk hierbij is om het overzicht te bewaren door degelijk te inventariseren en keuzes te maken.

- a) Verder inventariseren van het Maldegems patrimonium via monumenten en landschappen
- b) Aanpassen ruimtelijke structuurplannen, bv. voor de kasteelsite te Middelburg
- c) Verdere nauwe samenwerking met provinciale archeologische dienst en rijksuniversiteit Gent teneinde archeologisch onderzoek uit te voeren.

10.2 Operationele doelstelling: Het publiek wordt er voortdurend op gewezen dat cultuur - natuur geen tegenstelling is en dat erfgoedzorg begint bij klein erfgoed. Met het oog voor de eigen Maldegemse identiteit, maar in een ruimer regionaal kader, wordt een visie uitgewerkt voor concrete projecten, bijvoorbeeld voor Middelburg.

- a) Sensibilisering milieu-cultuur
- b) Opmaken van een projectdossier met het oog op een gebiedsgerichte ontsluiting voor Middelburg

11. Strategische doelstelling: Het Maldegemse roerend en onroerend erfgoed worden voor een zo breed mogelijk geïnteresseerd en geïnteresseerd publiek ontsloten.

11.1 Operationele doelstelling: Het Maldegemse roerend en onroerend erfgoed krijgt gestructureerde gemeentelijke aandacht door het voortdurend stimuleren en organiseren van laagdrempelige initiatieven met uitstraling.

- a) Het Erfgoedcomité Maldegem organiseert jaarlijks, telkens in licht wisselende samenstelling en in nauwe samenwerking met de cultuurdienst, zowel de Erfgoeddag als de Open Monumentendag. Zij trachten telkens een aantal Maldegemse verenigingen te betrekken in de organisatie van deze erfgoedinitiatieven. Als een echte erfgoedcel formuleert dit erfgoedcomité trouwens ook algemene adviezen. Door de professionele begeleiding van de archivaris kan het comité creatief op vraag en aanbod inspelen. Er is een ruim publiek voor beide initiatieven.
- b) Het archief bereikt een breder geïnteresseerd publiek: het archief wordt verder gedigitaliseerd en wordt in de mate van het mogelijke ontsloten via de catalogus van de bibliotheek.
- c) De eventuele collecties van andere gemeentelijke instellingen worden in mate van het mogelijke ontsloten via de catalogus van de bibliotheek : KUMA, musea, Heemkundige Kring, andere verenigingen...
- d) De dienst toerisme speelt een belangrijke rol in de ontsluiting van het Maldegemse erfgoed, zowel voor de Maldegemse bevolking, als voor de scholen, verenigingen en toeristen. Zij organiseert dan ook diverse toeristische parcours, stelt toeristische pakketten samen waarin dit erfgoed centraal staat.
- e) Via de dienst toerisme wordt een eenduidige en heldere communicatie gevoerd omtrent het Maldegemse erfgoed, waardoor de landelijke bekendheid van dit erfgoed zal toenemen.
- f) De heemkundige kring is zowel pijler als peiler van het erfgoedbeleid en ontsluit erfgoedverhalen voor een breed geïnteresseerd publiek. De cultuurdienst kent een goede samenwerking met deze vereniging en kan steeds op hen beroepen voor tentoonstellingen, populair-wetenschappelijke presentaties, de Erfgoeddag en de Open Monumentendag.
- g) De ontsluiting van persoonlijke collecties wordt gestimuleerd in regelmatig afwisselende thematische tentoonstellingen. Er is zo mogelijk tweejaarlijks een thematische tentoonstelling, waar blijkt dat Maldegemnaars ook geïnteresseerd zijn in andermans collectie.
- h) Museale initiatieven zoals het Stoomcentrum, het Landbouwmuseum en het Canadamuseum zijn niet meer enkel toeristische trekpleisters, maar overleggen onderling en samen met het gemeentebestuur hoe zij een degelijke werking kunnen ontplooiën in het globale gemeentelijke erfgoedbeleid.
- i) De uitbating van het bezoekerscentrum Middelburg wordt verzorgd.
- j) In Middelburg is er is een educatief aanbod voor scholen. De cultuurdienst voert hier een gerichte communicatie rond.
- k) Er wordt onderzocht in hoeverre de visualisatie van het kasteel te Middelburg mogelijk is. Dit kadert in de opmaak en de uitwerking van een masterplan 2012 voor Middelburg.
- l) Jaarlijks worden de Bladelinfeesten te Middelburg georganiseerd.
- m) Het Maldegemse patrimonium komt onrechtstreeks in de aandacht bij de Maldegemse bevolking door er tal van activiteiten te organiseren, die daarom niks met erfgoed hoeven te maken te hebben.

Zie ook SD 2 (intergemeentelijke samenwerking met Regionale Erfgoedcel Meetjesland) en SD 1 – OD 1.2 – actie f) (overleg met de aangrenzende gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen en West-Vlaanderen)

6. Beleidsinstrumenten en middelen (uitneembare katern)

6.1. Financiële (en personele) middelen.....	pg. 1
6.2. Personele middelen, specifiek voor cultuur.....	pg. 10
6.3. Middelen voor gemeenschapsvormende initiatieven.....	pg. 11
6.4. Materiële middelen.....	pg. 12

7. Afspraken omtrent implementatie, evaluatie en bijsturing

7.1. Implementatie

De officiële start van het cultuurbeleidsplan 2008-2013 is 1 januari 2008. Op die datum wordt natuurlijk niet gewacht om met de realisatie van de ambitieuze doelstellingen te beginnen. Voor het formuleren van deze doelstellingen werd verder gebouwd op de doelstellingen uit het vorige beleidsplan en de daarmee gepaard gaande verwezenlijkingen. Nu de concrete doelstellingen op papier staan, kan de realisatie ervan actief starten, zodra de gemeenteraad het plan goedkeurt.

Alle culturele actoren worden bij de implementatie betrokken. Het brede draagvlak waarop we tijdens het beleidsplanningsproces konden terugvallen, kan nu in de uitvoering nog meer zijn vruchten afwerpen. Het voorliggende cultuurbeleidsplan 2008-2013 is dan ook niet enkel een beleidsdocument, maar evenzeer een werkdocument, waarin professionelen en vrijwilligers elkaar perfect kunnen aanvullen.

De implementatie van het beleidsplan wordt gecoördineerd door de cultuurbeleidscoördinator, die een dialoog teweegbrengt tussen het beleidsniveau en de culturele actoren. Omdat we ervan uitgaan dat iedereen een culturele actor kan zijn, wordt hier een breed scala van belangengroepen bij betrokken. Zoals we ook al in onze doelstellingen benadrukten, is de aandacht voor minderheidsgroepen groot. We gaan ervan uit dat zij actief moeten gestimuleerd worden om betrokken te worden bij de implementatie. Enkele laagdrempelige initiatieven zijn daarvoor de ideale katalysator.

7.2. Evaluatie

De implementatie wordt op de voet gevolgd en geëvalueerd door de culturele adviesorganen, zijnde de cultuurraad en de beheersorganen van het gemeenschapscentrum en de bibliotheek. Deze adviesorganen staan open voor nieuwe ideeën en invloeden en voor nieuwe krachten voor wat hun werkgroepen betreft. Zij proberen op kritisch wijze aan de hand van de in hoofdstuk 6 bepaalde indicatoren in combinatie met een kwalitatieve beoordeling de bereikte graad van implementatie te bepalen.

De grote groep geïnteresseerden die we om ons konden scharen bij de ontwikkeling van het plan, wordt systematisch verder uitgebreid en betrokken bij de evaluatie. Zij worden aangemoedigd spontaan te reageren, maar komen ook formeel in functie van de jaarlijkse actieplannen een aantal keer samen om in kleinere thematische groepen het beleid te evalueren en mee te denken over de verdere uitvoering van het plan. Uiteraard wordt er voortdurend gelet op de impliciete en expliciete behoeften door verenigingen, musea, kunstenaars enz.

7.3. Bijsturing

De voortdurende positief-kritische houding en de constante evaluatie monden uiteindelijk vanzelf uit in de bijsturing van het plan. Pas na een periode van implementatie is het immers mogelijk om bepaalde doelstellingen te verfijnen, aan te passen of toe te voegen. Net omdat de gemeentelijke context voortdurend evolueert en het plan het dynamisme van een sociaal-cultureel weefsel propageert, zal er telkens weer grondige evaluatie en bijsturing noodzakelijk zijn.

8. Bijlagen